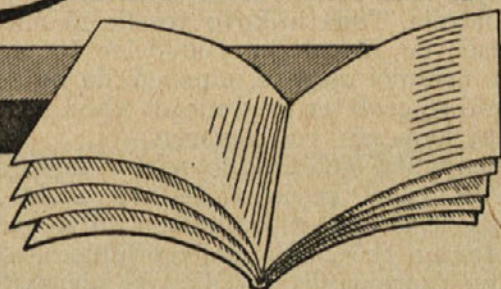

CVETKE

XLVI.
LJUBLJANA

1929 - IV.
APRIL

P. KRIZOSTOM:

Velikonočno Jagnje.

Ob odprtem grobu
čudovite cvetke bele
proti soncu so se vspele.

Velikonočno Jagnje gre
iz objema smrti in teme
v kraljestvo luči in življenja.

Preko nežnih cvetk in trave
trosi bisere krvave
in banderce zlato nosi.

Kamor mu iz srčne rane
kapljica skrivnostna kane —
cvetka bela vsklije.

Kjer banderce se zasveti,
srca morajo vsplamteti —
Jagnjetova milost jih obsije.

Jagnje božje mimo gre;
iz odprte srčne rane
Kri mu dragocena vre.

Bratje! Sestre!
Ali duše svoje ste mu dali?
Ali ste v njegovi krvi jih oprali?
Ali so iz vaših src že zagorele
velikonočne cvetke bele?

P. MODEST:

VSTAL JE.

Strašna žaloigra velikega petka je bila končana. Jezusovi sovražniki so si zadovoljno meli roke, ker so se znebili največjega zapeljivca judovskega naroda. Toda njihovo veselje ni bilo popolno; mučila jih je namreč misel, da jih utegne čudodelec še po smrti iznenaditi. Če se pa morda le uresniči njegova napoved, da bo čez tri dni vstal... Ne, ne bo! Zapečatili so grob ter pred njegov vhod postavili stražo. Tako Nazarenc — sedaj nam nisi več nevaren.

O zmota nespametna! Veliki duhovniki in farizeji so pred Pilatom sami priznali, da je Jezus, ko je bil še živ, rekel: „Čez tri dni bom vstal“; v letih njegovega javnega delovanja so se pa neštokrat prepričali, da se to, kar on reče, tudi zgodi; kljubtemu so pa vendar skušali z oboroženo silo preprečiti uresničenje njegovih besedi. Zaman!

Na veliki petek, ko je Jezus visel med nebom in zemljo razpet na lesu križa, je solnce otemnelo; ko je bil položen v grob, je zašlo. V nedeljo zjutraj pa je čudežna zarja pordečila nebo. Naznanjala je prihod Vzhajajočega iz višav, o katerem poje kraljevi pevec, da si je v solncu postavil svoj šator. Ker je v solncu nebeških višav, v blesku neskončnega božjega veličastva njegovo prebivališče, zato tudi njegovo truplo ni smelo ostati v osrčju zemlje, ni smelo strohneti v grobu. Pred solničnim vzhodom se je Jezusova duša vrnila iz predpekla in se združila s počivajočim telesom. Poprej tako razmesarjeno telo je bilo v trenutku popolnoma zdravo, poveličano, poduhovljeno. Samò petere rane si je Gospod pridržal, da jih pokaže svojim prijateljem kot znamenje zmage nad smrtjo. Tako je bil torej pripravljen, da z lastno močjo, obdan z božjo častjo in veličastvom, vstane od mrtvih ter zapusti zaprti grob. Kamna ni odvalil, pečata ni odtrgal, stražniki niti zapazili niso, kedaj je šel mimo njih, niso bili vredni, da bi bili prvi videli vstalega Kristusa.

Vendar pa je bilo treba, da se straža umakne, da bi imele pobožne žene in Gospodovi učenci prosto pot h grobu. Zato je ob solničnem vzhodu angel priplaval iz nebes na zemljo. Ko se je približal grobni votlini, je nastal potres; angel je zdrobil pečat in odvalil kamen od vhoda v grob ter se usedel nanj. Stražniki so strepetali; kakor blisk nepričakovan in strašen jim je bil njegov prihod; od strahu so popadali po tleh. Ko so si nekoliko opomogli, so vstali in bežali iz vrta v mesto povedat, kaj se je zgodilo.

Med tem so se grobu približale pobožne žene, ki so bile vsled odvaljenega kamna silno iznenadene. Hotele so stopiti v grob, pa so se močno prestrašile, ker so zagledale namesto Jezusovega trupla mladeniča, sedečega na desni in ogrnjenega z belim oblačilom. Angel je bil in jih je potolažil rekoč: „Ne bojte se! Vem namreč, da iščete Jezusa, križanega. Ni ga tukaj, kajti vstal je, kakor je bil rekel“ (Mat. 28, 5. 6). Žene so hitro odšle, da bi čim preje povedale to veselo novico Gospodovim učencem. Pa glej, na vrtu jim Jezus sam pride naproti ter jih pozdravi; one pa padejo k njegovim nogam in ga molijo.

Zgodaj zjutraj se je po celem mestu raznesla govorica o Jezusu. Nekaterim so pripovedovali vojaki o prikazni angela in o strahu, ki so ga prestali na vrtu, drugim pa so Jezusovi učenci razlagali: „Grob je prazen; angel se je prikazal; Učenik je vstal.“

Žalostni in potrti so se skrivali po mestu Gospodovi učenci od velikega petka dalje. Njihova vera v Jezusa je začela pešati. Govorili so:

„Mi smo upali, da je on tisti, ki bo Izrael rešil; sedaj je pa že tretji dan, kar so ga križali in položili v grob.“ — Dogodek velikonočnega jutra pa jim je pregnal vse pomisleke, utrdil njihovo vero v Jezusa ter jih navdal z veselim upanjem; zakaj spoznali so, da je tisto, kar so še pred kratkim imenovali smrt, v resnici le prehod v veliko lepše in višje življenje.

Vstajenje našega Gospoda Jezusa Kristusa tudi nam nudi priliko, da resno pomislimo na enajsti člen apostolske vere, kjer molimo: Verujemo v vstajenje mesa.

Človek je iz duše in telesa. Samo telo ni človek, pa tudi sama duša ni človek, oboje skupaj tvori celoto. Dušo je Bog ustvaril neumrljivo ter jo vdihnil telesu; tako je bilo tudi telo določeno, da z dušo večno živi. Padel pa je Adam v greh in prišla je kazen zanj in za vse njegove potomce, zavladata je smrt. Jezus Kristus pa je premagal greh, premagal tudi smrt, s tem da je sam prvi vstal v poveljčanem telesu od mrtvih.

Te zmage našega Odrešenika smo deležni tudi mi, zakaj sv. Pavel pravi: „Kakor v Adamu vsi umrjejo, tako bodo v Kristusu vsi živeli.“ Po besedah istega apostola je naše telo tempelj božji in Sv. Duh prebiva v njem. „Ako Duh tega, ki je obudil Jezusa od mrtvih, v vas prebiva, bo on, ki je obudil Jezusa Kristusa od mrtvih, oživil tudi vaša umrljiva telesa zavoljo njegovega Duha, ki v vas prebiva“ (Rim. 8, 11).

Na sodni dan se bosta duša in telo, ki sta se ob človekovi smrti ločila, zopet združila za večno življenje. To je naša vera, v kateri nas potrjuje Jezus sam, ko pravi: „Kakor ima Oče življenje sam v sebi, tako je dal tudi Sinu, da ima življenje sam v sebi. Ne čudite se temu; kajti pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali njegov glas: in kateri so delali dobro bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudobno bodo vstali k obsodbi“ (Jan. 5, 26. 28. 29).

Naša prva in poglobljena skrb mora biti, da sedaj delamo dobro, da bomo enkrat vstali k življenju. K temu naj nas nagiba misel na vstalega Zveličarja, ki nam kaže, kakšni bomo po vstajenju. Sv. Pavel pravi: „Jezus Kristus bo spremenil naše telo, ker ga bo upodobil svojemu častitljivemu telesu.“ In na drugem mestu piše: „Kakršen je bil on zemeljski, tako smo mi zemeljski, kakor je on nebeški, tako bomo tudi mi nebeški.“ O kolika čast za nas! „Seje se v trohljivosti, vstalo bo v nestrohljivosti, seje se v nečasti, vstalo bo v časti; seje se v slabosti, vstalo bo v trdnosti; seje se živalsko telo, vstalo bo duhovno telo.“ Kakor mora vsako seme strohneti v zemlji, da more iz njega pognati cvet in sad, tako mora tudi naše telo umreti in se spremeniti v prah, da je še-le potem pripravno sprejeti nase častitljivost in veličast, ki mu jo je pripravila božja ljubezen. Za to slavo, ki nas čaka po smrti se je vredno potruditi.

Naše sedanje nadloge so kratke, vendar nam pa pripravljajo neizmerno visoko, večno čast, ako se ravnamo po opominu sv. Pavla: „Kakor Kristus, ko je vstal od mrtvih, več ne umrje in smrt nima več oblasti do njega, tako tudi mi, ko smo grehu odmrli, živimo po Bogu v Jezusu Kristusu Gospodu našem. Greh naj več ne gospoduje v našem umrljivem telesu.“

Zmagovalec greha in smrti, pomagaj nam, da tudi mi zmagamo oboje!

P. ROMAN:

SV. FIDEL IZ SIGMARINGE.

(24. april.)

Pred tremi leti sem stal prav na božični praznik ob zibeli sv. mučenca iz mesteca Sigmaringen tam ob izviru Donave. Že povsem očrnela, preprosto izrezljana stoji ondi priča davnih časov. Ganotje me je prevzelo. Tisto drobno bitje, ki je v tej zibeli jokalo svoj prvi jok in s smehljajem osrečevalo mlado mater, je dozorelo v moža, v svetnika. Zibelka še stoji, življenje časnosti je že davno prestopilo prag večnosti. Kako je človek majhen — in kako velik je v Bogu!

Marko Roy je bil rojen v starem, malem, tihem mestu Sigmaringen l. 1578. iz odlične meščanske rodbine. Po naravi je bil zelo ljubezniv in dobrega značaja, zlasti pa je pokazal odlične zmožnosti duha in srca kot dijak na univerzi v Friburgu. Študiral je pravo in kot izboren jurist

je spremljal po dokončanih študijah nekaj let odlične može po raznih mestih Evrope. Tu si je pridobil uglašenost nastopa, pravno se je še izpopolnil v občevanju z učenjaki na različnih dvorih in ko se je vrnil v domovino se je posvetil odvetniškemu poklicu. Kot advokat je bil priljubljen in zelo upoštevan. Zlasti je znana njegova samoobvladanost in njegov mir. Viri in izročila nam sporočajo, da mi bil nikoli jezen ali razburjen. Ni bila pa morda to naravna lastnost, ampak v resnem trudu in prizadevanju pridobljena čednost.

Po nekaj letih uspešnega dela pa je triintridesetleten mož spoznal svet precej do kraja, videl je nevarnosti, ki prete čednosti in resnobi notranjega življenja in po kratkem preudarku je vstopil v samostan kapucinov, ki so prav tedaj kot mlada veja cvetočega frančiškanskega reda, uživali splošen ugled, zlasti vsled svojega dela med protestanti.

Že kot advokat izboren govornik in odličen znanstvenik, se je v novicijatu posvetil študiju sv. pisma in bogoslovnih nauk z vso vnemo, tako, da je bil že po enem letu posvečen v mašnika.

Sedaj se je pričelo njegovo delo na zunaj. Naravni dar govorništva je posvetil z molitvijo, poglobil z resnim in strogim življenjem. S svojo milino in nežno obzirnostjo je pridobil srca vseh dobrih, s svojim strogim življenjem in odpovedjo je preje sloveči advokat ganil srca onih, ki so zapustili pota otroške vere. Še danes nas gane sporočilo, kako je kužnim vojakom avstrijske armade neumorno stregel, jih tolažil in negoval. Poročilo pristavlja, da bi jim materina roka ne mogla bolj nežno postreči.

Kot duhovnik je sleherni dan iskreno molil rožni venec in se priporočal, da bi morda bil vreden prečiti kri za vero svojih očetov. Slučaj je nanesel, da so tedaj ustanovili v Graubündenu misijonsko postajo za okrepitev ogrožene katoliške vere. Za predsednika je bil imenovan iz Rima P. Fidel Roy (l. 1622). Z vso iskrenostjo zrelega moža se je žrtvoval docela težki nalogi. Učil, govoril, opominjal in svaril je, kakor apostol Pavel naroča in res mnogo zašlih src privedel nazaj v hlev Kristusov.

Dne 24. aprila 1622 pa so ga povabili, da pridiga v Seevisu. Tu so ga v neki zasedi čakali kmetje, ki so prejšnji dan hlinili izpreobrnjenje in ga ubili. S tem, so menili, so se znebili nadležnih opominov — toda kri mučencev je čudovito seme. Od tistega časa je zmota nove vere ginila od dne do dne. Blodna srca so se vračala.

Moža pa, ki je s svojim življenjem jasno pričal, da tam ob grobu še ni vsega konec in ki je s svojo smrtjo to izpoved podpisal — je Benedikt XIII. prišel med blažene, Benedikt XIV. pa 29. junija 1746. med svetnike.

KJER NI CVETJA, NI SADU. KJER NI
»CVETJA«, NI DUHA SV. FRANČIŠKA.

P. MAVRICIJ O. CAP.:

SV. FRANČIŠEK, MOŽ ŽIVE IN MOČNE VERE.

Dandanes nimajo ljudje več tiste žive in močne vere, kakor so jo imeli v prvih krščanskih stoletjih, ali pa v srednjem veku. Le malo je takih, ki bi bili res tako prežeti od verskih resnic in verskega prepričanja, da bi vse svoje mišljenje in hotenje, delovanje in življenje uravnali po načelih in predpisih sv. vere. Čeprav še večinoma verujejo v Boga in priznavajo različne verske resnice, vendar pa se v praktičnem življenju kaj radi ravnajo po načelih, ki se ne strinjajo popolnoma z vero. Ljudje pač vršijo svoje verske dolžnosti, drugače pa se le malo zmenijo, kaj zahteva od njih vera. Manjka jim močne in žive vere, kakršno so imeli svetniki. Sploh so za vero vse preveč mlačni in brezbrizni. Ne zavedajo se, kako dragocen zaklad je sv. vera. Zato pa jo ne znajo ceniti in niso za njo nič kaj posebno navdušeni. Kako vse drugače so cenili sv. vero svetniki, kako čudovito so bili za njo navdušeni in kako blagodejno je vplivala vera na vse njihovo življenje in delovanje! Svetniki so nam najlepši vzor žive in močne vere. Takšen vzor je tudi sv. Frančišek Asiški, kajti on je natančno po veri živel, za vero z navdušenjem deloval in zaradi vere požrtvovalno trpel.

1. Po veri je živel.

Vsa veličina Frančiškove svetosti izvira pravzaprav iz njegove žive in močne vere. Krščanska vera Frančišku ni bila samo neka stara navada ali spominsko znanje nekih nauk ali pa mrtva črka, ampak bila mu je bujno življenje, ki je prešinjalo njegovo srce in njegovo dušo ter dajalo vsemu njegovemu mišljenju višjo smer in njegovemu življenju globok pomen. Ž otroško preprostostjo je veroval vse od Boga razodete resnice, kakor jih uči in oznanja sv. katoliška Cerkev. Niti najmanj ni dvomil, da bi morda ta ali ona verska resnica ne bila popolnoma resnična.

Kar je veroval, to je skušal tudi v dejanju izvršiti. Vse svoje življenje je uravnal po predpisih in navodilih svetega evangelija, tako da veljajo o njem v polni meri besede sv. Pavla: „Moj pravični živi iz vere“ (Rim. 1, 17). Posnemanje ubogega Jezusa, to je bil njegov najvišji ideal. Da bi se temu idealu tem bolj približal, je marljivo čital sveti evangelij in si vtisnil njegove nauke globoko v srce. Sveti evangelij mu je bil knjiga in kažipot življenja. Po evangeliju se je ravnal sam in naročil tudi svojim duhovnim otrokom, da spolnjujejo sveti evangelij. Članom prvega reda je zapisal v vodilu te-le besede: „Vodilo in življenje manjših bratov obstoji namreč v tem, da spolnjujejo sveti evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ V svoji oporoki pa pravi tako-le: „Sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po obliki svetega evangelija.“

In res je sv. Frančišek na čudovit način preobrazil sebe v evangelijskem duhu ter postal takorekoč drugi Kristus, kolikor je to slabotnemu grešnemu človeku sploh mogoče. Predvsem je ljubil Boga ter bil neprestano vanj zatopljen. Zato se je tako rad mudil pred „skrivnostjo svete vere,“ namreč pred sv. Rešnjim Telesom, zato je toliko premišljeval Kristusovo trpljenje, zato je bil tako brezmejno ponižen, tako udan v voljo božjo in tako utrjen v vseh drugih čednostih. Resnično, sv. Frančišek je živel iz vere in po veri!

Učimo se od sv. Frančiška, kako je treba verske resnice trdno verovati in po veri živeti. Dandanes je naša vera v veliki nevarnosti. Da-

našnji svet nima namreč za duhovne stvari, za Boga, za dušo, za vero in za Cerkev nobenega umevanja in nobenega zmisla. Nekateri nočejo ničesar verovati, česar ne zaznavajo s svojimi čuti, ali pa ne uvidijo s svojim razumom. Zato tajijo Boga, zanikajo dušo, se posmehujejo veri, ter napadajo sv. Cerkev. Svoje brezverske nazore širijo s pomočjo slabih društev, slabih knjig in slabih časopisov. Če nam je vera le količkaj pri srcu, se moramo takih društev, knjig in časopisov ogibati kakor strupene kače, ker drugače bomo kmalu zabredli v verske dvome ter spravili svojo vero v nevarnost. Vera je tako velik dar božji, tako izredna milost in tako dragocen zaklad, da bi se brez dvoma pregrešili, če bi kaj takega čitali ali pa zahajali v brezversko družbo ter s tem škodovali svoji veri.

Nadalje pa moramo tudi pokazati, da naša vera ni mrtva ali prazna, temveč živa in dejanska. Ako živimo morda med takimi ljudmi, ki se le malo zmenijo za predpise svete vere in za življenje po veri, med ljudmi, ki lahkomisljeno prelamljajo božje in cerkvene zapovedi, pa se vsaj mi potrudimo, da se bo naše življenje popolnoma strinjalo z nauki svete vere in da bomo kristijani ne samo po imenu, temveč tudi v resnici in dejanju. Ne smemo misliti, da smo že dobri kristijani, če tu pa tam nekoliko molimo in hodimo redno vsako nedeljo v cerkev. Treba je tudi ljubiti Boga in bližnjega, treba je spoštovati in ubogati poglavarje, treba je čisto živeti in biti do vseh pravičen, treba je biti ponižen in potrpežljiv. Živeti po veri se pravi posnemati Kristusa v vseh stvareh, kakor ga je posnemal sv. Frančišek. Kadar bomo tako prisrčno in tako močno ljubili Boga, da se bomo iz ljubezni do njega varovali vsaj vsakega smrtnega greha, ter se nahajali vedno v posvečujoči milosti božji, takrat bomo lahko rekli, da živimo res po veri.

(Dalje prihodnjic.)

P. ANGELIK:

CILJI IN POTA.

Čednost srčnosti in dober tisk.

Čednost srčnosti opisujejo učitelji duhovnega življenja kot neko silo, s katero človek, ki ima to čednost, premaguje vse ovire, ki se mu stavijo nasproti v duhovnem življenju ali življenju po načelih katoliške vere.

Srčen je, kdor se z neomajno odločnostjo ustavlja vsem težočam v lastnem duhovnem življenju, brez ozira na žrtve, katerim se mora radi tega podvreči.

Srčen je tisti, ki gleda na to, da se to življenje ohrani tudi v njegovem bližnjem. Saj prava ljubezen zahteva, da ljubi vsakdo svojega bližnjega, kakor sam sebe.

Glavna ovira v duhovnem življenju današnjih dni so slabe knjige in časopisi, in glavna sredstvo proti tem je širjenje dobrega tiska. Pred očmi imam tu „Cvetje z vrtovet svetega Frančiška“, ki je namenjeno našemu vernemu ljudstvu, zlasti pa udom III. reda med Slovenci.

Vodilo III. reda pravi: Knjig ali časopisov, od katerih se je bati pogube čednosti, naj ne puste prinašati v hišo, in naj ne dovolijo, da bi jih brali njih podložni. Povej mi s kom občuješ, in povem ti kdo si. Te besede veljajo o občevanju z ljudmi, veljajo pa še bolj o branju časopisov. Kdor dan za dnevom bere laži in obrekovanja o veri in Cerkvi, mora nujno zgubiti ljubezen do svoje vere, kakor mora nujno hirati

telo, če delj časa vživa slabo hrano in vdihava okužen zrak. O slabih časopisih veljajo besede sv. Janeza: „Kdorkoli odstopi in ne ostane v Kristusovem nauku, nima Boga; ako kdo k vam pride in ne prinese tega nauka, ga ne sprejmite v hišo, in ga nikar ne pozdravljajte. Zakaj, kdor ga pozdravi, se njegovih hudobnih del deležnega stori.“ (2 Jan. 9, 11.)

Tako se običajno razlaga to poglavje vodila in zato mnogi mislijo, da so storili svojo dolžnost, če skrbje zato, da niso naročeni na veri nasprotno časopise. To pa še davno ni vse. V vsem tistim, ki so v tretjem redu, in tistim, ki niso, pravi sveti Oče Leon XIII, isti papež, ki je dal tretjemu redu novo vodilo, sledeče: „Ker je glavno sredstvo, ki služi nasprotnikom, tisk, zato sledi iz tega resna dolžnost katoličanov, da slabemu tisku postavijo nasproti dober tisk, da štiti resnico, da brani vero in zastopa katoliško pravo. Zato je pa tudi dolžnost katoličanov, tisk krepko podpirati, odpovedati morajo vsako udeležbo pri slabem tisku, dobremu tisku pa so dolžni pomagati, da živi in uspeva.“ In posebej še naroča papež Pij X. tretjerednikom: „Spise pa, ki vero branijo, naj ne le prebirajo, temuč tudi skrbje, da se med ljudi spravijo in razširijo.“ K tem besedam pripominja slovenski razlagavec vodila III. reda: „Pred vsemi drugimi naj tretjeredniki prebirajo, med ljudi spravljajo in širijo svoj tretjeredni časopis „Cvetje z vrtov sv. Frančiška“. (P. Salvator Zobec, Red za ljudi živeče med svetom str. 35.)

Članov III. reda med Slovenci je okoli 60.000. Ako je med temi 20.000 takih članov, ki žive skupno z drugimi tretjeredniki, ali takih, ki vsled starosti ne morejo več brati, potem bi moralo imeti Cvetje najmanj 40.000 naročnikov. V resnici pa jih niti 10.000 nima. To je očitno znamenje, da premnogo tretjerednih skupščin spi. Ako ne širijo in ne podpirajo niti lastnega tretjeredniškega glasila, ki je povsem naravno vsakemu tretjeredniku najbližje, potem lahko z gotovostjo sklepamo, da za dober tisk premnogi tretjeredniki ne store nič, to se pravi, da svojega vodila ne spolnujejo. V katerikoli skupščini število naročnikov ne presega dveh tretjin članov skupščine, je to znamenje, da skupščina le živetari, ne pa živi.

Vsaka skupščina ima svoje odbornike in odbornice, večje tudi svoje zaupnike in zaupnice. Kakor je razvidno iz razlage vodila III. reda je dolžnost vseh teh, da širijo tretjeredniški časopis. (Red za ljudi, živeče med svetom str. 43—44.) Dolžnost le-teh je torej skrbeti, da je v vsaki družini, kjer biva kak tretjerednik, naročeno tudi glasilo III. reda „Cvetje“. Oglasil se bo morda eden ali drugi rekoč: Ljudje nimajo denarja. Rad verjamem. Toda kdor ne more prispevati naenkrat 15 Din, lahko prispeva mesečno 1 Din ali par mesecev po 2 Din, pa bo naročnina poravnana. Premožnejši udje naj bi doplačali, da se revnejšim more dati glasilo zaastonj. Odborniki ali odbornice III. reda bi lahko od tistih, ki ne zmorejo vse naročnine naenkrat, mesečno pobirali male prispevke in še pred koncem leta bi bila zbrana cela naročnina.

Nihče naj ne misli, da je s tem, če nosi pas in škapulir, že dober ud III. reda. To je pač potrebno, vse pa to ni. Le kdor spolnuje tudi vodilo, in tudi poglavje o tisku, le tisti more reči, da je pravi otrok sv. Frančiška.

DR. FR. JAKLIČ:

DOBRI BOG.

II. Božja dobrotljivost in sv. pismo.

Ako so dvema bratoma odmrli stariši, pa jih je eden dobro poznal, drugi je bil pa takrat še dete, tedaj bo gotovo mlajši brat pozorno in ljubeče poslušal o svojem očetu in svoji materi, kadar mu bo govoril starejši brat o njih. V duhu si bo sestavil sliko o teh dveh najdražjih bitjih, ter jo z ljubeznijo hranil do smrti.

Tako je pa tudi z nami vsemi. Iz vidnega stvarstva in iz glasu svoje vesti pridemo že z lastnim razmišljanjem do spoznanja o božjem bivanju in božjih lastnostih. A vse bolj jasno in razločno sliko o Bogu nam je podal Jezus Kristus, naš brat; in on pač pozna kot nikdo drugi, kakor je zapisal sv. Janez: „Boga ni nikoli nihče videl; edinorojeni Sin, ki je v naročju Očetovem, on je o njem povedal.“

Kakšna je torej slika o Bogu, kot jo sestavljajo posamezni Jezusovi stavki v evangelijih, kakor posamezni kamenčki sestavljajo mozaik? Lahko jo označimo z besedami istega sv. Janeza: „Poglejte, koliko ljubezen nam je dal Oče, da se imenujemo otroci božji in smo tudi!“

Jezus bi bil lahko v globokih, mogočnih govorih razodeval Boga, kot strašno vzvišeno, v sebi neskončno srečno, večno in v neizmernost razlito bitje neskončne modrosti in moči, ki je z enim samim hotenjem volje priklicalo stvarstvo iz nebivanja v bivanje, ter ga vsak hip vzdržuje; ki je kralj in vladar vesoljstva, da mu je prav tako pokorna rast majhne bilke, kot mu je pokoren siloviti tek nebesnih teles, ki jih je razsejal po vesoljstvu. Lahko bi bil Jezus peljal svoje poslušalce čez Ezdrelonsko ravan na Karmel, ter jim ob tuljenju in žvižgu morskih valov ponazorjeval božjo moč, ali pa bi jim bil govoril o božjih lastnostih takrat, ko je užigal blisk in udarjal grom.

Pa ni. Takrat, ko je hotel najbolj označiti Boga, ter ga prikazati v najbolj značilnih lastnostih, ga je naslikal kot dobrega očeta, ki je neskončno ljubeč in usmiljen, dober in prizanašujoč, skrbeč in odpuščajoč, ako najde pri grešniku kesanje in le količkaj dobre volje. Tedaj, ko hoče človek v molitvi pristrčno govoriti z Bogom, mu naj po Jezusovem naročilu reče „Oče!“

Le prebirajmo evangelije; milo doneč slavospev o dobrem Bogu so. Eno sladko zavest nam budijo in krepijo, zavest, da je Bog Dobrota in Usmiljenje; da je Bog naš Oče, ki skrbi in neguje vsakega od nas, kot da bi bil njegov edinec; ki pozna našo slabost in nam prizanaša ob padcih, ter je vesel naših dobrih sklepov; da nam večkrat tudi zato pošilja težave in bridkosti, da potem še bolj zaupajoč prihitimo k njemu po tolažbo in pomoč, ki je „Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe“ (2. Kor 1. 3).

* * *

Toda ali ne zadonijo v to ljubko podobo nove zaveze kakor moten, trdo brneč grom besede stare zaveze, preteče in očitajoče, ter budeče strah pred Bogom, in sicer strah nezvestega, zadolženega hlapca pred izprašujočim in grozečim pogledom gospodarja in sodnika? Od Mozesovih knjig preko knjig kraljev in prerokov srečujemo stavke, hladne in rezke, ki se zdijo kakor živo nasprotje tega, kar nam je Sin božji povedal o Bogu. Kako torej spraviti staro zavezo v sklad z naukom nove zaveze o Bogu in njegovem očetovskem razmerju do človeka?

Najprej moramo vedeti, da je Bog tudi v stari zavezi velikokrat

razodel svojo dobrotljivost, usmiljenost in prizanesljivost. Kako lepo in toplo jo je izražal n. pr. kraljevi pevec David v svojih psalmih!

„Ti pa, o Gospod, mogočni Bog, si usmiljen in milosten, počasen v jezi in obilen v milosti. Ozri se v me in bodi mi dobrotljiv!“ (Ps. 85. 15.)

„Slavil te bom med ljudstvi, Gospod, in te proslavljal med narodi, zakaj do nebes je velika tvoja ljudomilost.“ (Ps. 26. 10.)

„Milosten in usmiljen je Gospod, počasen v jezi in velik v milosti; dobrotljiv je Gospod vsem in njegovo usmiljenje gre čez vsa njegova dela.“ (Ps. 144. 8, 9.)

In ali ni n. pr. 102. psalm tako glasen svedok božje dobrotne usmiljenosti in potrpežljivosti s človeškimi prestopki, kot da bi privrel iz samega srca Jezusovega? Kakor balzam so njegovi stavki: „Slavi, duša moja, Gospoda, in ne pozabi vseh njegovih dobrot! Ki ti odpušča vse tvoje krivice in te venča z milostjo in usmiljenjem. Usmiljen in milostljiv je Gospod. Ne dela nam po naših grehah in ne vrača nam po naših krivicah. Temveč kakor so visoko nebesa nad zemljo, tako močna je milost njegova. Kakor daleč je vzhod od zapada, tako daleč spravlja od nas naše prestopke. Kakor se oče usmili otrok, tako se usmili Gospod njih, ki se ga boje.“ In kako tolažilne so morale biti za Izraelce naslednje psalmove besede, od Boga samega navdihnjene: „Kajti on pozna, kako slabotna stvar smo, spominja se, da smo prah. Človekovi dnevi so kakor trava, on cvete kakor cvetlica na polju: ko veter potegne čeznjo, je ni več in ni več poznati njenega mesta. A milost Gospodova je od veka do veka.“

Zato je zaplakala Izaijeva iztrpljena duša v zaupni molitvi: „Gospod, ti si naš oče; mi smo glina, ti pa si nam lončar in vsi smo delo tvoje roke. Ne togoti se presilno, o Gospod!“

Če pa beremo večkrat v sv. pismu stare zaveze tudi ostre besede in tudi o trdih kaznih, moramo to gledati s pravilnega, zgodovinskega vidika in vsak pomislek se nam bo razpršil.

Bog je bil namreč izbral Izraelce za svoje posebno, izvoljeno ljudstvo, kateremu je poveril dvojno nalogo: da čuva med narodi sveti ogenj enoboštva, vere v enega, pravega Boga, in pa da se s čednostnim življenjem pripravi za sprejem Odrešenika, ter ga potem posreduje še drugim narodom. Kaj je vse storil Bog za Izraelce! Od poklica Abrahamovega in od izpeljave Judov iz Egipta je bila vsa njihova zgodovina ena sama, nepretrgana veriga velikih, izrednih božjih dobrot.

Žal pa, da je bila prav tako tudi ena sama, nepretrganan veriga najbolj črne nehvaležnosti judovske. Nobene od obeh nalog niso izpolnili, ob vsaki priliki so šli za maliki, ter so izmaličili ob svojih strasteh božji zamislek Mesije. Po vsej pravici je torej bridko potožil Gospod po preroku Izaiju takoj v uvodnih besedah: „Čujte, o nebesa, in poslušaj, o zemlja: Otroke sem vzredil in povišal, oni so me pa zavrgli. Vol pozna svojega gospodarja in osel jasli svojega gospoda; Izrael me pa ne pozna, moje ljudstvo me ne priznava. Gorje, grešnemu narodu, ljudstvu, obloženemu s krivico, zarodu hudodelcev!“

Bog je potem pošiljal k svojemu verolomnemu narodu preroka za prerokom, prosil in vabil, svaril in žugal. A izkazalo se je, kako pravilno jih je bil označil Bog že Mozesu v puščavi: „Videl sem to ljudstvo in glej, trdovratno ljudstvo je“, in kako prav je zadel Mozes svoj narod z besedami: „Poznam tvojo upornost in trdovratnost. Glejte, do danes, ko še z vami živim, ste bili uporni Gospodu, koliko bolj boste šele po moji smrti!“

(Dalje prihodnjč.)

P. MODEST:

RIMSKO VPRAŠANJE.

Časopisi so poročali, da sta papežev državni tajnik, kardinal Gasparri in italijanski ministrski predsednik, Benito Mussolini, 11. februarja t. l. v papeški dvorani lateranske palače podpisala tri pogodbe med Sveto Stolico in Italijo in da je bilo s tem rešeno takoimenovano „rimsko vprašanje“.

Kaj je rimsko vprašanje?

Znano bo dragim bravcem, da so bili časi, ko je imel papež svojo državo. Nastala pa je iz volil in darov, ki so jih pobožni verniki poklanjali rimski cerkvi. To premoženje, ki je obsegalo veliko zemljišč in poslopij, je upravljal vsakokratni glavar sv. Cerkve in se je s skupnim imenom nazivalo dediščina sv. Petra. Seveda papež tja do VIII. stoletja ni imel nikakih deželno knežjih ali vladarskih pravic nad tem imetjem. Ko so pa langobardski kralji skušali kos za kosom podjarmiti tudi srednjo in južno Italijo, so rimski prebivalci pred njimi iskali varstva in zaščite; ker so bizantinci za njih klice ostali gluhi, so se obrnili na papeža, ki se je res zavzel za nje. Tako so papeži postali voditelji ljudstva ne samo v duhovnem, marveč tudi v političnem oziru. Ze Zaharija je kot svoboden vladar sklenil dvajsetletni mir z langobardskim kraljem.

Svetna oblast rimske stolice se ni porodila iz papeževe vladateljnosti, marveč iz nuje razmer tedanje dobe, zato jo je tudi frankovski kralj Pipin l. 754. potrdil. Ker so Langobardi znova ogrožali Rim in njegove prebivavce, je prišel z vojsko nad nje, jih premagal ter zahteval odškodnino: Raveno in vso okoliško pokrajino z 22. mesti; vse to je podaril dediščini sv. Petra ter zagotovil papežu popolno neodvisnost na tem ozemlju. Bizantinskemu vladarju to kajpada ni bilo prav; zato je poskusil frankovskega kralja podkupiti in pregovoriti, naj omenjeno ozemlje izroči njemu v last. Toda Pipin je odvrnil, da ga nobena količina zlata ne more pripraviti do tega, da bi to, kar je enkrat podaril sv. Petru, vzel nazaj ter dal komu drugemu. Dediščina sv. Petra je na ta način postala prava, od drugih neodvisna država.

Cerkvena država je v večjem ali manjšem obsegu obstojala do l. 1870. Tudi dunajski kongres, kjer so se zbrali državniki cele Evrope, da bi po padcu Napoleona uredili medsebojne razmere, je papežu vrnil njegovo posest. —

Devetnajsto stoletje je stalo v znamenju narodnostnih bojev. Navelo svobode, enakosti in bratstva, ki ga je proglasila francoska revolucija, ni vplivalo samo na posameznike, marveč na cele narode. Prebudila se je narodna zavest in ljudstva so zahrepenela po svobodi in samoodločevanju. Apeninski polotok je bil tedaj razdeljen na več majhnih držav, ki so bile na poti zedinjeni Italiji. Zato so jih voditelji narodnostnega gibanja kratkomalo črtali s politične karte ter sklenili, da se mora ustanoviti ena sama mogočna država, ki bo obsegala ves italijanski narod in se raztezala od Alp doli do Sicilije. Politični spletkarji so skušali tudi papeža vmešati v narodnostne boje; prigovarjali so mu, naj napove Avstriji vojno. Ker je papež to odločno odklonil, so se maščevali nad njim s tem, da so njegovega prvega ministra zahrbtno umorili in sklenili napraviti tudi konec cerkveni državi. Italijanski narod pa se je začel združevati v eno samo državo s pomočjo sardinskega kralja.

V nesrečnih vojskah s tem vladarjem je papež že 1860. leta izgubil skoraj vse ozemlje svoje države; ostalo mu je le mesto Rim z najbližjo okolico. Pogodbe, ki je bila kmalu nato sklenjena, italijanski vstaši niso držali. Njihovi poveljniki so vedno iskali prilike, da bi si osvojili še ta zadnji košček dediščine sv. Petra. 20. septembra 1870. leta so vkorakale italijanske čete v papeževo prestolico, premagale njene branitelje ter proglasile Rim za glavno mesto zedinjene Italije. Kralj Viktor Emanuel je s posebno postavo zagotovil papežu vsakoletno podporo, osebno nedotakljivost, telesno stražo in neodvisno posest vatikanske in lateranske palače. Tedaj vladajoči papež Pij IX. pa je slovesno pred vsem svetom ugovarjal proti krivici, ki se je zgodila Cerkvi ter ponudbe ni hotel sprejeti. Umaknil se je v svojo vatikansko palačo in v znamenje neminljivega ugovora je ni več zapustil ne on, ne njegovi nasledniki.

To neurejeno, sporno razmerje med rimsko stolico in italijansko državo, ki je vladalo od l. 1870. dalje, se je imenovalo rimsko vprašanje. Pravimo: se je imenovalo, zato ker danes tega vprašanja ni več. Slavno vladajočemu papežu Piju XI. se je posrečilo urediti to nevzdržno razmerje z gori omenjenimi tremi pogodbami.

Velikega pomena je ta dogodek, zato se ga veseli tudi celo krščanstvo. Glavarju katoliške Cerkve prihajajo od vseh strani čestitke kraljev, državnih predsednikov in njihovih vlad; pridružujejo se jim kardinali, nadškofje in škofje s celega sveta. Vsi pričakujejo nove dobe, novega razmaha delavnosti za nravni preporod, za mir in ljubezen med krščanskimi narodi.

Prvi, ki se morejo veseliti tega previdnega in modrega papeževega dejanja, so italijanski katoličani. — Voditelji zedinjene Italije so bili vseskoz Cerkvi sovražni in njih nasledniki so jim sledili po isti poti. Oropali so cerkveno premoženje; samostane so zaplenili in mnoge spremenili v vojašnice, marsikatero cerkev pa so porabili za skladišče. Škofje, duhovniki in redovniki so trpeli po ječah ali pa so bili izgnani. Pravo krščanskega zakona je bilo poteptano; Boga in verski pouk so vrgli iz šol, verske slovesnosti izven cerkve, kakor n. pr. procesija sv. Rešnjega Telesa, so bile na več krajih prepovedane. To je slika one Italije, kateri je papež ugovarjal. — Mussolinijeva Italija je krenila v drugo smer. Postavila je zopet v šole Boga in vpeljala krščanski nauk; podpirala je duhovščino ter vrnila nekaterim redovom njihove samostane in tako poskušala vsaj nekoliko popraviti krivice, ki jih je brezverski liberalizem napravil Cerkvi. Ko je taka Italija ponudila Cerkvi roko v spravo, je papež seveda ni mogel odbiti. Dobra volja na obeh straneh je morala imeti tudi dober uspeh; konkordat, ki je bil sklenjen, je eden najboljših, kar jih je bilo zadnje čase podpisanih. Cerkvi je zagotovljeno: prosto izvrševanje duhovne oblasti, svoboda bogočastja, sodna oblast v cerkvenih rečeh. Priznana je pravna osebnost cerkvam, samostanom raznih redov in kongregacij in tudi njihovim redovnim provincijam. Odobrena je veljavnost cerkvene poroke in še več drugih določil, ki so velike važnosti za versko življenje posameznika, rodbine in celega naroda. Italijanski katoličani so v resnici lahko veseli!

Veselje pa mora prešinjati tudi srce vsakega zavednega katoličana; zakaj papež je s to pogodbo postal neodvisen sveten vladar. Skoraj šestdeset let smo bili vajeni gledati v glavarju svete Cerkve vatikanskega jetnika. Svetovni diplomati, četudi so mu skazovali vladarske časti, so ga smatrali v političnih zadevah za bolj imenitnega zasebnika. Italijanska država je postopala ž njim, kakor se ji je zljubilo, ker je bilo njeno stališče napram papežu popolnoma notranje državna zadeva. Zato so tudi morali med svetovno vojno vatikanski poslaniki tistih držav, katerim je Italija napovedala vojsko, zapustiti svoja mesta. Sedaj — kolikor se more naprej videti — ni več take nevarnosti, ker je papeževa neodvisnost vidna po majhni državici, imenovani Vatikansko mesto, ki mu jo je Italija vrnila. Neodvisnost mu je zajamčena v najbolj svečani obliki tako, da more obstati tudi pred mednarodnim pravom; njegove svobode ne more nihče kratiti, ne da bi kršil to pravo. Sveti oče bo sedaj kot neodvisen vladar še laže udejstvoval svoje načelo: „Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem“.

V resnici velevažno je dejanje, ki ga je izvršil Pij XI.; dejanje, ki je zgodovinskega pomena in ki bo morda mejnik nove dobe v cerkveni zgodovini.

Kdor opazuje človeške zadeve in našo skupno naravo s katerekoli strani, mora priznati, da kakor ni nikogar, ki bi ne hrepenel po veselju, pravtako ni nikogar, ki bi ne hrepenel po miru. Tudi vojne se vodijo zaradi miru in celo roparji hočejo imeti mir s tovariši... Tudi najbolj napačne stvari morajo nujno biti z nečim in s katerimkoli delom stvari, v katerih so in iz katerih obstoje, v miru, ker bi drugače sploh ne mogle obstati.

Sv. Avguštín.

P. ANGELIK:

KAKO SODI IN RAVNA KATOLIČAN.

Kdo ruši avktoriteto?

Kdorkoli pazno motri dandanes življenje po svetu, lahko opazi, kako se vedno manj spoštuje nedeljski in prazniški počitek. Dela se na stavbah, dela v trgovinah, dela v raznih obrtnih delavnicah. Če vprašamo po vzroku producenta, ti bo odgovoril, da ima uprav tedaj največ naročil in dela in da drugače izgubi odjemalce. Če pa vprašamo konsumenta, ti bo odgovoril: Druge dni nimam časa, da bi kupil ali naročil, kar potrebujem za življenje.

In vendar pravi tretja božja zapoved:

„Spomni se, da posvečuješ sobotni dan. Šest dni delaj in opravljaj vsa svoja dela; sedmi dan pa je sobota Gospoda, tvojega Boga; ne delaj nobenega dela, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne tujec, ki je znotraj tvojih vrat.“ (II. Mojz. 20, 8—10.)

Množe se tožbe, da gine spoštovanje do avktoritete, in res je to. Množe se tožbe nad razbrzdanostjo mladine, nad nepokorščino otrok do starišev itd. Množe se zločini. In če vprašamo, kdo ruši avktoriteto, tedaj moramo reči, da jo rušijo ne na zadnjem mestu gori omenjena in njim podobna dejstva.

Avktoriteto ruši, kdor brez prave potrebe kupuje ob nedeljah in praznikih; kdor brez prave potrebe naroča delo tako kasno, da ne more biti pred nedeljo in prazniki zgotovljeno; kdor brez prave potrebe svojim uslužbencem ne daje toliko časa (magari eno uro na teden), da si lahko v delavnikih omislijo, kar potrebujejo za življenje; kdor ima trgovinske in obrtne obratovalnice odprte ob nedeljah in praznikih samo radi večjega dobička, ne pa vsled resnične potrebe.

Kdorkoli taka dejstva opazuje, lahko misli in sklepa: Ako se svobodno lahko krši 3 božja zapoved, zakaj bi potem spolnoval 4 božjo zapoved, ki pravi: Spoštuj svojega očeta in svojo mater; zakaj bi spolnoval 7 božjo zapoved, ki pravi: Ne kradi itd.

Kdorkoli ruši božjo avktoriteto, spodkopava s tem temelje državne in sploh vsake avktoritete.

P. KRIZOSTOM:

MUČENCI IZ DAMASKA.

Začeli so se pripravljati na mučeništvo.

P. Emanuel Ruiz, gvardijan, je zbral v cerkvi svoje sobrate in one kristjane, ki so se zatekli pod samostansko okrilje. Odkrito jim je razložil pretečo nevarnost z besedami polnimi junaštva in neustrašivosti, bodreč jih, naj bodo trdni v sveti veri, tudi če bi pri tem izgubili življenje.

Skupno so nato obudili popolno kesanje in pater Emanuel jim je podelil odvezo. Zatem so pred izpostavljenim Najsvetejšim zmolili litanije vseh svetnikov.

Končno so prejeli vsi z globoko pobožnostjo po rokah blagega predstojnika sv. obhajilo. Pater Emanuel je obhajal še samega sebe in je položil piksido s presv. Evharistijo — eno samo hostijo — zopet v tabernakelj, zakaj nekoliko je še vedno upal, da bo razdivjana množica samostanu prizanesla.

Minilo je nekaj ur.

Kmalu po polnoči se zaslišijo močni udarci na glavna vrata in zatem besno tuljenje razjarjene množice, ki ne more vlomiti močnega zapaha.

Tedaj pa je prišel Judež.

Redovniki so zavarovali in zastražili vse vhode, samo na enega so pozabili. To so bila majhna vrata zadaj nekje za samostanom.

Na ta vratica pa ni pozabil izdajica, neki izraelec, kateremu so izkazali damaščanski patri nepopisno dobrot. Da bi se prikupil morivcem, je ta podli človek izdal svoje velike dobrotnike. Odprl je prej omenjena vratica in spustil tolpo v samostan.

Civilne osebe, ki so bile v samostanu, so si skoro vse z begom rešile življenje, redovniki pa so se poskrili po velikem poslopju, kamor se je pač kdo mogel.

Blaženi Emanuel pa je pozabil na samega sebe — mislil je le na Jezusa.

Stekel je v cerkev in odrpl tabernakelj, zavžil presveto Hostijo, si umil prste ter pokleknul nato pred oltar, da opravi zadnjo svojo molitev.

Preganjavci so prihrumeli tedaj v cerkev in strašno zarjuli nad redovnikom: „Pes, postani mohamedan, ali pa ti odsekamo glavo!“

Kot angel božji se je dvignil tedaj blaženi duhovnik in jim odgovoril odločno: „Kristjan sem in kot kristjan hočem umreti!“

Kakor besne zveri so planili tedaj nanj, upognili so mu glavo nad oltarno mizo in mu jo odsekali.

Tako je umrl blaženi Emanuel kot jagnje, zaklano na oltarju božjem.

Mohamedani so se nato razpršili po samostanu, da poiščejo še ostale redovnike.

Vlačili so jih iz skrivališč. Od vsakega so zahtevali, naj izjavi, da veruje v Mohameda — a blaženi božji služabniki so odgovarjali drug za drugim: „Nikdar, nikdar!“ in z Jezusovim imenom na ustih so padali pod meči, samokresi in koli teh podivjanih človeških hijen.

Vsi so bili umorjeni v samostanu, le blaženi Engelbert Kolland, ki je iskal zavetja v neki bližnji krščanski hiši, je bil pobit le-tam s sekiro.

Istočasno s temi junaškimi frančiškani so dali svoje življenje za Gospoda v samostanski cerkvi tudi trije bratje bogate rodbine Massabki. Njih življenje je bilo s frančiškani tesno spojeno. Bili so pri patrih vzgoreni, obiskali so njihovo šolo, zahajali vsak dan v njih cerkev in živeli v iskrenem prijateljstvu z brati.

Bog je odločil tako. Kakor jih je družila v življenju ljubezen, tako jih je družilo v smrti junaštvo in tako jih družijo zdaj v nebesih velika slava blaženstva.

Ko niso mogli najti muslimani nobenega kristjana več, je prenehalo strašno klanje. Na obupne klice preganjanih je dvignila Evropa

svoj glas in sultan je poslal v Damask 6000 vojakov. Mestni prefekt, nekaj višjih uradnikov in kakih sto najbolj divjih oseb je bilo ustreljenih in upostavljen je bil red.

Ko so prišli kristjani iz svojih skrivališč, je bila njihova prva skrb, poiskati svoje dušne pastirje — blage patre. Kako se jim je v bolesi skrčilo srce, ko so čuli vest o njihovem mučeništvu. Dragocene telesne ostanke blaženih so z veliko skrbjo iskali pod samostanskimi razvalinami. Neka čudovita nadzemska luč jim jih je pokazala globoko spodaj v temni kleti. Z velikim spoštovanjem so zbrali te dragocene relikvije, jih položili v dve veliki krsti ter jih med glasnim jokom pokopali v cerkvi.

Grob so pokrili z velikim kamenom, v katerega so vklesali imena blaženih mučencev.

Ta grob je postal središče zaupnih prošenj in toplega češčenja. Iz njega so se izlivala v srca vernikov neštete milosti, dobrote in velik božji blagoslov.

Zato vam pa ne morem popisati, kako silno je razveselil sveti oče Pij XI. maronitske katoličane, ko je njihove hrabre sorojake prištel med blažene.

* * *

Dopoldanska slavnost v vatikanski baziliki je bila po končani sv. maši zaključena.

Popoludne pa je prišel počastit relikvije blaženih mučencev sam sveti oče s svojim sijajnim spremstvom. Dolgo časa je klečal pred oltarjem zatopljen v gorečo molitev. Nato je podelil navzoči množici blagoslov z Najsvetejšim.

Po blagoslovu je poklonil frančiškanski postulator svetemu očetu dragocen relikviarij s telesnimi ostanki blaženih in pa velikanski šop tropičnih rož. Relikviarij je izdelan iz ribje kosti in ima obliko kupole sv. Petra.

Sv. oče se je za darove ljubeznivo zahvalil in je nato burno pozdravljan od ogromne navzoče množice zopet odšel v vatikansko palačo.

* * *

Od 13. do 15. novembra l. 1926. se je vršila v čast mučencem iz Damaska slovesna tridnevna v kolegijski cerkvi sv. Antona v Rimu, kjer ima sedež vrhovni predstojnik frančiškanskega reda. Pri tridnevnicu so sodelovali najizbornejši pridigarji, več kardinalov, mnogo škofov in prelatov. Vse tri večere je bila cerkev znotraj in zunaj bajno razsvetljena (gorelo je okrog 5000 električnih žarnic).

Nad velikim oltarjem pa so plavali v nebeški slavi naši ljubljeni mučenci. Tisoče vernikov je obiskalo vsak dan cerkev in se klanjalo tem blaženim sinovom velikega asiškega Serafina. S tem pa, da so se klanjali njim, so se klanjali Gospodu Jezusu samemu. Zakaj Gospod Jezus, za katerega so prelili ti preprosti frančiškani svojo plemenito kri, jih je vzbudil iz te krvi kot krasne škrlatne rože in Gospod Jezus je storil, da so v svoji žarni luči postale te rože velik ponos sv. Cerkve in velika slava reda sv. Frančiška.

P. ROMAN:

SKOZI TRPLJENJE DO SREČE.

Zgodba trpečih in ljubečih src.

VI. poglavje.

Ko je bil Henrik zapustil domačo hišo, je sprva hitrih korakov stopil na glavno pošto in nestrpno potrkal na vrata prve telefonske celice, ki so bile vse zasedene. Komaj se je ena spraznila, je ves nepočakan precej krepko zalopunil vrata za seboj in urno poklical njemu dokaj znano številko, kot je bilo videti. Pogovor je bil po vsej priliki takle:

„Ela, si že vstala? Vse sem uredil in pridem tekom 10 minut k Tebi, glej, da boš pripravljena. Nimam ravno preveč časa.“

„Pa tako zgodaj motiš!“ se je odzval prijeten, vendar nekoliko lenoben glas. „Saj veš, da zjutraj tako rada poležim. In čez 10 minut praviš — e, dragec, iz tega ne bo nič. Če hočeš okrog 11. ure, pridi, preje ne, da veš! Sinoči smo igrali!“

Henrik pa je jezen zaklical samo še: „Pridem takoj“, obesil slušalo na priponko in zapustil poštno poslopje.

Tu je pomignil praznemu avtotaksiju — zapovedal rezko: „Rožna dolina, šteti objekt, prva vila“ in se naslonil v blazine.

Preudarjal je, kako ji bo izplačal ves svoj dolg tej ženski, ki ga je zapredla v svoje mreže. Pred pol leta je bil prvikrat povabljen k njej v vilo. Spoznala sta se bila v gledišču, kjer ga ji je predstavil njegov sošolec. Zelo sveža, duhovita in še ne povsem tridesetletna je napravila na komaj enainvajsetletnega globok vtis. Tudi nji ni bil visokorasli študent nesimpatičen. Po končani predstavi so šli še v hotel in bar. Tu se je on poslovil, vendar pa je ujel od nje nekaj pogledov, ki so razpalili njegovo domišljijo, grebli v njegovo mlado kri.

Še ni minilo od prvega srečanja teden dni, mu je že dala sporočiti po enem svojih prijateljev, da jo bo veselilo, če utegne priti v njeno ložo. In tedaj se je pričelo...

Sprva so se shajali le v gledališču in po predstavah v hotelu. Nekoč pa je povabila mlada vdova vso družbo k sebi na dom. Bilo je med njimi nekaj poklicnih igralcev in igralk, dva bančna uradnika, in trije mladi akademiki, med njimi naš Henrik. Njen dom je bil nadvse okusno urejen. Petero ne ravno velikih sob, vsaka v drugi barvi, pohištvo izbrano, oprema naravnost razkošna. Ker je bila zelo družabna in umela redko umetnost vsakemu dati nekaj prav osebnega, se je krog njenih prijateljev vedno večal. Pri vsem tem ni bila vsiljiva, na zunaj in v javnosti vedno korektna, tako da se je zdelo, vse govornice o njej, so le plod zavisti in malenkostnosti.

Henrik se je v tej družbi izborno počutil. Doma se mu je zdelo preveč enolično, vse nekako staro meščansko — tu je bil sijaj, tu zunanji blesk, tu tista družabnost, ki ga je že od nekaj mikala. Gospa Ela pa je tudi razumela mladega fanta, ki je v njem videla sina bogatega očeta, očarati in prikleniti nase. Dovolila mu je v svoji hiši razne predpravice, drobne pozornosti, ničevosti same v sebi, vendarle mi-kavne, ker so bile drugim nedostopne.

Nekoč je dobil od nje pismo, z vabilom na poseben sestanek, kjer bodo le njeni izbranci. Odzval se je. In tista noč je bila zanj usodna. Pripravljena je bila sijajna večerja, nad vse okusno okrašena miza, srebrno orodje, snežnobeli prti iz damasta, dragoceno cvetje. Nato se

je vršil ples in že pozno v noč je nekdo iz družbe, kar mimogrede predlagal naj igrajo na karte. Henrik si še danes ni bil na jasnem, če je bilo vse to pripravljeno ali le slučajno. Vedno bolj se mu je dozdevalo, da je bilo vse namenoma tako pripravljeno. Igrali so kar od kraja za primeroma visoke svote. Vendar pa sprva ni imel ravno nesreče. Večkrat je celo precej prigrjal, tako, da je v jutro bil celo zadovoljen. Ti sestanki Elinih izbrancev so se potem vrstili teden za tednom z istim sporedom pač pa ne z isto srečo. Henrik je pričel izgubljeni. Ker sam ni imel denarja, si je pričel izposojevati in ker mu nihče ni odrekel, so dolgovi hitro rasli, in enkrat odvisen, je često iz komaj izposojenega denarja sam moral plačevati iz vljudnosti in hvaležnosti celo družbo. Tu in tam ga je pač zaskrbelo kako in kdaj bo vse to poravnal, toda prav posebno se ni belil glave s tem. Zato ga je tem bolj presenetila nekoč gospa Ela, ki mu je neko dopoldne, ko se je mudil pri njej, tako nekako brezbrizno rekla: „ali veš Henrik, da si mi že okoli 60.000 Din dolžan? Ne bi silila, ampak pomladna sezona se bliža, nakupiti moram nekaj pomladnih oblek in tako bi te prosila, da se me kmalu spomniš.“ Ves zmeden je nekaj zajeceljal, se hitro poslovil in odšel. Že je bil na tem, da vse pove materi, ko se je spomnil, da Ančka od svojega nič ne porabi in da mu utegne Kapucek pomagati. Res mu je Ančka brez obotavljanja dala vse prihranke na razpolago in pristavila samo prošnjo: „na papana in mamu misli, radi tebe trpita oba!“

Toda Ančkina pomoč je bila samo kaplja za njegove dolgove. In ne samo Ela, tudi drugi so pričeli uveljavljati svoje pravice, ga precej ostro prijemali in ga opozarjali.

Vendar pa se gospa Ela niti malo ni izpremenila v svojem vedenju do njega. Enako ljubeznivo kot prej ga je vabila k sebi, igrali so dalje in mu tudi posojali kot preje. Če je Henrik tu in tam opozoril, da še prejšnjih dolgov ni plačal, se mu je čarobno nasmehnila in zamahnila z roko, češ — malenkost.

Ob neki priliki, ko je bil ravno Henrik zopet precejšnjo svoto izgubil, mu je nekdo po strani šepetnil: „Kaj pa tvoj stari? Ali je tak škrt? Ti nič ne da? Fant, menico dobi, pa si naenkrat opomoreš. Staremu se ne bo dosti poznalo. Saj ni treba, da bi ravno vedel, da si ti to storil.“

Od tega hipa mu ta misel ni dala miru. Noč in dan je preudarjal, kako bi prišel do podpisane menice. Sprva se je sicer upiralo v njem čustvo poštenosti. Toda spricho par opominov od strani njegovih prijateljev in strast do Ele, ga je tirala tako daleč, da je nekoč poprosil Pavla za posojilo, ko se je ta pravkar odpravljal, da gre v tovarno. Pavel ga presenečen pogleda. „Kako to?“ „V hipni zadregi sem.“ Razložil mu je, da trenutno nima svojega denarja na razpolago, pač pa mu lahko da menico na tovarniški račun. Za prvo silo tudi to zadostuje.

Henrik je prebledel. Tako ugodno, brez vsake besede mu pride zaželjena menica sama v roke. Vendar se je premagal in še dokaj mirno odgovoril Pavlu na vprašanje, koliko rabi, da hipno le 2500 Din. Pavel je menico izstavil, ker pa se mu je mudilo, vsote ni izpisal tudi z besedami, ampak izročil v naglici bratu, naj ostalo sam opravi. In Henrik je to temeljito opravil in pristavil še dve ničli, izpisal vse z besedami, nastavljal daljši rok, da se stvar malce pozabi in se brez skrbi vrgel v svoje zabave. Gospa Ela mu je bila zelo naklonjena...

Ko opomini niso prenehali, je nekega dne vse svoje dolgove pustil z menico vred bančnemu mešetarju, ki se po treznem prevdarku

ni pustil dvakrat prositi. Edino kar si je pridržal, da gospej Eli osebno poplača njen dolg. Zakaj jela mu je presedati njena preračunana ljubeznivost in tudi spoznanje, da njena naklonjenost ni tako nesebična, kot se mu je zdelo, ga je napravila bolj in bolj hladnega...

Avtomobil je obstal pred vilo, šofer je vljudno vprašal, sme li počakati.

Gospa Ela ga je čakala, odeta v rahlo spet kimono, v svojem budoarju, in ga pričela ljubeznivo oštevati...

(Dalje prihodnjič.)

P. ADOLF:

SPOMINI IZ MISIJSKEGA ŽIVLJENJA.

Vojni vjetnik na Rasetinu.

Tako se je tožil ubogi organist in se mi je v resnici smilil.

Točno ob določeni uri sva se s patrom pripeljala v veliko lepo novo vojašnico. Zunaj tudi ni bilo videti nobenega vojaka. Ko pa je voz zavozil na veliko dvorišče, to je, na obširno vojaško vežbališče, sva videla znotraj pri vratih dvojno vojaško stražo s puškami čez ramo in s svetlimi bajoneti na vrhu. Bila sva prava vojna ujetnika.

Hvala Bogu, niti sanjalo se nama ni, da bo najino ujetništvo trajalo več let.

Rasetin (Ras-el-Tin, glava fige) je sedaj del mesta Aleksandrije. Nekdaj je bil zahodna polovica podolga in ozkega otoka Farus-a. Na tem otoku je stal star, sloviti aleksandrijski svetilnik, okrog 180 m visok in sezidan l. 280. pred Kristusom, eno izmed čudov starega časa. V teku časa se je ta svetilnik sam podrl, njegove razvaline pa še vedno kažejo, in sicer na vzhodu od Rasetina. Ta otok Farus je sedaj izginil, ker je morje zasulo prostor med celino in med otokom. Na Rasetinu je krasna kraljeva palača z veliko kupolo in meji na luko. Za njo je drugo veliko poslopje, harem, hiše in vrtovi za ženske prebivalce palače. Za temi poslopji je še veliko nezazidanega prostora. Na koncu polotoka je mala vojaška bolnišnica in prav na špici je lep, visok nov svetilnik, ki sedaj kaže pot ladjam. Zraven kraljeve palače stoji nova vojašnica z obširnim dvoriščem, kjer sem 26. novemb. 1914. leta stal jaz ko vojaški vjetnik.

Ko sem bil ob 9. uri prišel, je bilo tukaj zbranih že lepo število Aleksandrijcev, vmes več znanih obrazov in prihajali so še vedno novi. Postavljali so nas na levo stran dvorišča, kjer smo radovedni stali pričakujoč tega, kar je imelo priti čez nas. Čudno se nam je zdelo, da če je kedo imel potrebo zapustiti prostor, ga je takoj vojak z nasajenim bajonetom vzel v varstvo, in ga je odpeljal in ga ravno tako zopet pripeljal prav tako, kakor da bi bil stražil kakega ubijalca.

Okrog 10. ure so povabljeni prenehali dohajati, zato so zaprli vrata vojašnice.

Kmalto nato pa so nam povedali, da se moramo postaviti v vrsto. Vsak je moral odpreti svoje kovčke in zavoje ter razložiti prtljago po tleh pred seboj. Zdelo se mi je, kakor da bi bili vsi kar naenkrat postali branjevci. Tik pred menoj je bil odprt moj usnjat kovček in v njem razna drobnarija na razgled. Malo dalje pred kovčkom je bilo razloženo

moje perilo, nogavice in žepni robci. V mali ročni torbici, ki je bila na široko odprta, je ležal brevir, slovenski Tomaž Kempčan in italijansko sv. pismo nove zaveze. Vzel sem bil s seboj toliko stvari, kolikor sem jih navadno jemal, če sem za dva tedna zapustil samostan. Ker sem mislil, da kraj, kamor me bodo peljali, gotovo ne bo toliko topel, kakor Egipt, sem se bil dobro oblekel in se ogrnil z redovnim plaščem, pod katerim sem tiščal plahto in Dunstanovo blazinico.

Komaj smo bili razložili naše stvari, je že prišla komisija, to je še mlad angleški ofisir in dva vojaka. Skrbno so pregledali razložene pa tudi še zavite stvari. Kar komisiji ni bilo po volji, je eden izmed vojakov položil na stran. V kolikor se še spominjam, sem videl, da so pobirali nože, škarje in vsako orodje, in kar se mi je prav čudno zdelo, vse knjige brez razločka.

Ko sem še opazoval vojaka, ki sta konfiscirane stvari skupaj nosila, je že stal ofisir poleg mene. Privzdignil je perilo, nogavice, zložene robce, češ, mogoče je, da so s temi pokrite druge prepovedane stvari. Odprl je tudi par škatljic in našel je svetinjice, rožne vence in tudi precej velik, lep križ iz Sv. Dežele. Križ je vzel v roke, si ga je skrbno ogledal, potem ga meni pomolil in smehljaje rekel „Revolver, revolver“. Posmejal sem se tudi jaz in oba sva bila zadovoljna. Pogledal je tudi latinski brevir, slovenskega Tomaža Kempčana in italijansko sv. pismo in je vse zopet položil na svoje mesto.

Med tem časom pa je eden izmed vojakov izvlekel iz mojega kovčeka steklenico konjaka s tremi zvezdami. Kako so se mu bile oči posvetile! Pokazal jo je ofisirju in ta mu je na lahko pokimal, v znamenje, da jo je treba konfiscirati. Toda glejte, vojak, na mesto, da bi bil položil stekleničico med druge zarubljene stvari, jo je vtaknil v svoj žep. O ti grdoba ti, sem si mislil, ali je to prav, kar mi je eden izmed Angležev dal, to mi je drugi Anglež vzel!

Ta vizita je trajala okrog dve uri. Ko je bila končana, je ofisir ukazal, da naj stvari skupaj spravimo. Prišla sta dva velika avtomobila, in predno smo se prav zavedali, kaj da hočejo, so vojaki naše stvari na nje zmetali. Prav v naglici sem še rešil svojo malo torbico.

Na to so prinesli na sredo obširnega dvorišča mizo in par stolov. Ko smo še ugibali, kaj to pomeni, so bili že enega izmed nas k mizi poklicali. Ko je bil opravil izpraševanje, se ni več k nam vrnil, temveč postavil so ga na drugo stran dvorišča, da nam ni mogel povedati, kaj so ga izpraševali.

Ze tretjega so bili poklicali mene.

„V kakšnem jeziku boste odgovarjali?“ me je vprašal že precej pri-
leten ofisir. Ali angleško, francosko, italijansko, arabsko ali nemško?”

Za vse te jezike so imeli tolmače, vzete izmed nas vjetnikov. Dva izmed njih sem osebno poznal. Ofisir in njegov tajnik sta sedela pri mizi, tolmači pa so stali. Izvolil sem si bil nemščino za odgovore.

Ofisir in tajnik sta imela v rokah tiskane vprašalne pole. Odgovore sta si oba zaznamovala.

Najpoprej je ofisir vprašal po moji osebi, kedo sem, kje sem študiral, kje sem bil v službi in koliko časa in katere jezike govorim, od kedaj sem v Egiptu, kakšno službo sem imel v samostanu in koliko mesečne plače. Ko sem mu povedal, da nimam nobene plače, mi ni hotel verjeti; tudi kasneje ne, ko sem mu razložil, da redovniki nimajo ne premoženja in tpraj tudi ne plače.

„Kedo pa se bo sedaj za Vas brigal,“ je vprašal ofisir.

„Moj red.“

„Kje pa je Vaš red?“

„Po celem svetu.“

„Koliko pa vas je?“

„Okrog 20.000.“

„Kje pa imate vrhovnega poglavarja?“

„V Rimu.“

Ta ofisir mora biti prav gotovo Anglikan, angležki protestant, sem si mislil, ker mu te stvari niso znane in ker se mu zdijo tako čudne.

Na to je nadaljeval izpraševanje po tiskani poli. Vprašal je po mojih stariših, njih stanu in če še živijo. Dalje je vpraševal po mojih bratih in sestrah. Pri omoženih sestrah je zaznamoval, kako se sedaj pišejo.

Vprašanja in odgovori so se vršili prav hitro, ker stvar je bila na videz prav enostavna in priprosta.

Kasneje sem premišljeval, zakaj je vprašal take malenkosti, zlasti še, zakaj je vprašal po bratih in sestrah. Vzroki so bili sledeči: Hoteli so vedeti, kakega ptička so vjeli, premožnega ali vbogega, učenega ali priprostega. Vprašal je tako natanko tudi radi kasnejše korespondence, dopisovanja. V jetništvu so namreč pustili pisati samo svojim ljudem in le najpotrebnejše osebne stvari. Za vse to so Angleži vedeli že iz vizite. Če kedo ni vsega ali če ni po pravici povedal, je bil kasneje občutljivo kaznovan, ker pisem na tuje osebe niso pustili naprej. Da je ofisir stavil toliko vprašanj in nekatera kar nerazumljiva, je bil pa še tale vzrok: Kasneje so nas klicali še večkrat pred razne komisije in nam stavili različna vprašanja. Če kedo prvič ni dal resničnih odgovorov, se je kasneje gotovo prej ali slej zagovoril in Angleži so prav kmalo spoznali, da imajo pred seboj človeka, ki laže, kateremu se ne sme verjeti. Na ta način so prav kmalo in dobro vedeli, kaj je pšenica in kaj je plevel med tem, kar so bili v naglici pograbili.

Kako so bila ta vprašanja premišljena, zvedeli smo pozneje po drugih vjetnikih. Med nami je bil nekdo, ki je bil zbežal iz ruskega ujetništva, pa so ga nato vgrabili Angleži. Enako je bilo par tednov med nami nekaj vjetnikov, katere so bili Francozi spotoma spravili pri Angležih. Vsi ti so pripovedovali, da so bili pri vjetju prav tako in v istem redu in po istih malenkostih izpraševani, kakor mi od Angležev. To kaže, da so vsi zavezniki Angleži, Francozi, Rusi in drugi rabili prav enake izpraševalne pole za vjetnike.

Med celim izpraševanjem me je ofisir skrbno opazoval. Gledal me je posebno skrbno pod noge. Zakaj ravno moje obuvalo tako skrbno opazuje, sem jaz dobro vedel. Po čevljih je še najlažje uganiti, kakega človeka imaš pred seboj. Če je kedo tudi priprosto oblečen, pa ima čedne in snažne čevlje, je to gotovo znamenje, da je ta človek v dobrih razmerah, navadno premožen. Če ima pa kedo še tako moderno in gosposko obleko, pa ima strgane ali zanemarjene čevlje, je to ničvreden, navadno naravnost nevaren človek. Če pa ima kedo snažne pa zašite čevlje, je ali skopuh ali pa človek v potrebah.

Ko me je bil ofisir skrbno ogledal, me je počasi vprašal:

„Ali imate denar?“

„Gotovo, da imam s seboj denar,“ sem mu prav mirno in takoj odgovoril, ker na to vprašanje sem bil že zdavno pripravljen.

„Ali imate veliko denarja?“

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

PREGLED ZGODOVINE FRANČIŠKANOV MED SLOVENCMI.

3. Samostan v Ptujju.

Kedaj pravzaprav je bil ustanovljen frančiškanski samostan v Ptujju, se ne da povsem točno ugotoviti. Večina zgodovinarjev stavi njegov početek v leto 1239 ali celo med leta 1229—1239. Vendar, ker se ti naslanjajo le na provincialno kroniko, nastalo šele v 18. stoletju, ki je večkrat nezanesljiva, zato je to le malo verjetno. V srednjem veku je namreč bila navada, da so raznim samostanom skušali dati čim višjo starost, hoteč s tem dvigniti njihovo veljavo. Niti enega pravega dokaza ni, da bi bili frančiškani tako zgodaj prišli v Ptuj. Prvič se omenja samostan l. 1290, ko je na neki listini podpisan samostanski gvardijan Bertold. Poleg tega pa so tudi, kakor dobro poudarja znani zgodovinar [Kovačič,¹⁾ takratne cerkveno-politične razmere bile take, da je povsem izključeno, da bi bil frančiškanski samostan ustanovljen istočasno ali približno v istem času, kakor dominikanski.

Dominikanski samostan je bil ustanovljen leta 1230. zlasti po prizadevanju solnograškega nadškofa Eberharda II, ki je bil velik prijatelj cesarja Friderika II. Leta 1230. sta oglejski patriarh Bertold in nadškof Eberhard posredovala, da je prišlo 23. julija do miru v S. Germano med papežem Gregorjem IX. in cesarjem Friderikom II. Med posredovalci je zavzemal odlično mesto tudi dominikan Gualo. Istega leta so se dominikani naselili v Ptujju. Mir med papežem in cesarjem pa ni dolgo držal, že od leta 1236. dalje so razmere postajale vedno bolj napete in končno je cesar 20. marca 1239. bil ponovno izobčen. V velikem boju med papežem in cesarjem Friderikom II. je Eberhard stal odločno na strani cesarjevi ter je vsled tega zapadel celo v izobčenje. Znano pa je, da so bili frančiškani odločno na strani papeževi, torej ni verjetno, da bi bil nadškof naselil, ali dovolil naselitev svojih nasprotnikov v Ptujju in to uprav leta 1239., ko se je razvnel boj. Brez njegovega dovoljenja kot škofa in zemljiškega gospoda pa se ustanovitev samostana ne bi mogla izvršiti.

Dobra tri desetletja pozneje so nastopile povsem druge razmere. Tedaj vladajoči solnograški nadškof Friderik II. je bil odločen pristaš Rudolfa Habsburškega, istotako pa tudi frančiškani. Zato je po vsem tem edino utemeljeno, da so se frančiškani naselili v Ptujju med leti 1276—1280, vsekako pa pred letom 1290. To potrjuje tudi zgodovinar Friess,²⁾ ki pripoveduje, da se je leta 1280. v Ptujju vršil provincijalni kapitelj frančiškanskega reda.

Ustanovili so samostan Ptujski gospodje, ki so bili frančiškanom zelo naklonjeni in so jim tudi leto za letom dajali bogato miloščino v živilih in drugih potrebščinah.

V oskrbo so frančiškani prejeli malo cerkvico v čast prvakov sv. apostolov Petra in Pavla v spodnjem mestnem delu blizu Drave. Kedaj je bila postavljena, se točno ne da ugotoviti. Vsekakor leta 1390. še ni bila dogotovljena, ker sta na prvo postno nedeljo istega leta takratni gvardijan Henrik von Wels in samostan potrdila, da je neki Jakob Gwantler, ptujski meščan, ustanovil večno obletnico za sebe, svoje prednike in potomce ter je dal frančiškanom 10 funtov fenigov, da so mogli v svoji revščini z lesom presvoditi in pokriti glavno ladjo v cerkvi. Istotako je še leta 1404. gvardijan Henrik dal potrdilo, da je Marjeta, vdova po Nikolaju Bistriškem darovala samostanu deset funtov dobrih dunajskih fenigov, ki so jih porabili za stavbo cerkve. Leta 1686. je bila cerkev za deset čevljev povišana in obokana in bržkone tudi podaljšana proti ulici. Do tega leta je torej cerkev imela v ladiji lesen strop, kakor mnogo drugih starejših cerkva. Leta 1685. je bil prezbiterij po priliki v sredini prezidan in spodnji del porabljen za zakristijo in nekako v sredini višine napravljen nov obok. Sedanja cerkev sestoji iz dveh delov: starejšega prezbiterija, ki sestoji iz zakristije in oratorija, ki je nad prezbiterijem in novejšega, sestoječega iz ladije in fasade. Prvi del, to je prezbiterij, spada v XIII. stoletje in je s svojimi rebresi, služniki in kapiteli krasen spominik rane frančiškanske gotike. Drugi del je dal zidati v toskanskem slogu v 17. stoletju P. Gašpar Dietl.

Spočetka so živeli ptujski frančiškani le od dela in od miloščine. Toda vsled priljubljenosti, ki so jo vesplošno uživali pri vsih slojih ljudstva, so jim le-ti začeli dajati bogate darove in cela posestva. Dne 12. marca 1399 je štajerski deželni maršal Bernard Ptujski izročil za slučaj, da izumre njegov rod, frančiškanom in dominikanom v skupno posest Podlehnik in Jesenice v Haložah. Reverz o tem izročilu je izdal gvardijan Filip Tulln na Ulrikovo 4. julija 1399. Ker je Bernard pozneje dobil otroke, dve hčeri in sina Friderika, je njegovo volilo stopilo v veljavo šele po smrti Friderikovi (6. januarja 1438), ki je umrl brez otrok. O resničnosti tega volila pričajo zaščitna in potrdilna pisma cesarja Friderika IV. od leta 1478. in Ferdinanda I. od leta 1521. V ustanovnem pismu je določil, da morajo stalno v samostanu imeti in preživljati: gvardijana, pridigarja, deset duhovnikov in štiri novince.

Poleg ptujskih gospodov so posebno vitezi Pesničarji podpirali frančiškane ter napravili več ustanov in rodbinsko grobnico v njihovi cerkvi. Vkljub buli papeža Bonifacija VIII. iz leta 1300. (ki jim je priznal pravico pokopavati lajike, sprejemati volila itd.), so imeli tudi poslej opetovane spore z mestnimi župniki. Tako je leta 1438. vojvoda Friderik V. (poznejši cesar Friderik III.) moral zaukazati ptujskemu župniku in vicedomu lipniškemu Vincenciju, naj opusti svoje neopravičene novotarske zahteve. Od frančiškanov in dominikanov je namreč zahteval četrtno vseh volil. Zavetništvo nad obema samostanoma si je po izumrtju Ptujskih gospodov prisvojil deželni vladar, ki je postrani gledal tujo, solnograško oblast v obsegu svojih dežel. Povsem umljivo je, da je nasproti ptujskemu župniku, kot solnograškemu vicedomu, podpiral frančiškane in dominikane.

(Dalje prihodnjč.)

P. HUGO:

A. Splošni.

Radio v pravi službi.

V Turinu so imeli nedavno „leden proti preklinjevanju“. Da bi jih več slišalo, kak madež je za narod, če preklinja, so pritegnili v službo tudi radio. Tako jih je moglo naenkrat poslušati 20.000 prav krepke proti kletvini. Čuli so lahko, da je kletev znamenje moralne propalosti, razvada, ki ni vredna omikanega naroda, gotovo znamenje njegovega propadanja. Nastopati proti tej barbarski razvadi je sveta dolžnost vsakega poštenega državljana. Če se jo posreči zatreti, bo to najlepša zmagava v blagor domovine in človečanstva.

Potom »brežžičnega« rešena.

Med Indijanci na ledenem severu, ob reki Yukon, imajo jezuiti svoj misijon. V pomoč so jim misijonske sestre. V početku januarja si je ena sester dvakrat nogo zlomila. Kam so hoteli z njo. Prva bolnišnica in prvi zdravnik sta bila 400 milj oddaljena. Le na saneh, z vpreženimi psi, bi jo bilo moč tja odpeljati. In to bi vzelo več mesecev po velikih ovinkih. Poleg tega je bilo 10 pod ničlo. Na ta način je bila tedaj pomoč izključena. Misijonar P. J. McElweel se poslužil brezžičnega brzojava. Ujel ga je neki zrakoplov. Ta je takoj odletel v napovedano smer in kmalu srečno pristal na misijonski postaji v Nulato. Naložil je sestro in misijonarja, ki jo je spremljal, se zopet dvignil in v primeroma kratkem času je bila ponesrečenka v bolnišnici sv. Jožefa v Fairbanks v Alaski.

Konvertitska gorečnost.

Norveška pisateljica Sigrid Undset, kateri je bila prisojena zadnja Noblova nagrada je konvertitinja. Kakor večina takih, ki jim katoliška vera ni bila v zibko položena, ampak so se morali boriti in mnogo notranjih bojov in zunanjih žrtev doprinesti zanjo, je tudi ona izrazita katoličanka. Živi na mali farmi blizu mesteca Lillenhammer, med samimi protestanti. Vsako nedeljo se pelje z vlakom poldrugo uro daleč k sveti maši. Noblovo nagrado je vso razdelila v dobrodelne namene. Ko so njeni sosede čuli v mestu, kako je bila počaščena in sami z njo, so sklenili, da ji priredijo serenado. Ko je o tem zvedela, jih je prosila, naj dotični denar rajši obrnejo za svoje mestne uboge.

Papež na znamkah.

Španci so prevzeli popravo rimskih katakomb sv. Damaza in Pretekstata. V to potreben denar hočejo zbrati potom posebnih državnih pisemskih znamk. Da bi več prinesle, so naprosili papeža, da bi smela biti v njih vtisnjena poleg kraljeve tudi njegova glava. Sv. Oče je na to pristal. Prvič v zgodovini bosta papež in kralj skupaj na pisemskih znamkah. Nabiralcem znamk gotovo ne bodo zamudili prilike, eno ali drugo dobiti za svojo zbirko. A bo treba pohiteti, ker ne bodo dolgo v prometu.

Kitajski dar sv. očetu.

Kakor znano ima sv. oče na Kitajskem svojega apostolskega delegata in namestnika v osebi nad-

škofa Constantinija. Stanuje v glavnem mestu Pekingu. Do sedaj zanj še ni bilo primernega stanovanja. Kitajski katoličani so mu hoteli pozidati lastno palačo. Mislili so, da jo bo hotel imeti v evropejskem slogu. On je pa dejal, naj mu jo le v svojem kitajskem slogu postavijo, da se na ta način pokaže, kako cerkev spoštuje tisto, kar je narodu všeč. Taka palača je bila pa naprodaj, zidana v starem pristnem kitajskem slogu že l. 1600. To, ki je bila nekdanj last cesarskega princa dinastije Ming, so kupili in jo darovali sv. očetu.

Krščanske žene v turških haremih.

Bivši argentinski generalni konzul v Bejrutu je izjavil časnikarjem, da je na stotine katoliških žena po turških haremih v Siriji. Večina teh se je v Argentiniji poročila s Turki. Ko so se njih možje vrnili v domovino, so morale po argentinskih državnih postavah z njimi. Tam so jih z drugimi vred zaprli v svoje hareme. Sedaj oblasti razmišljajo, kaj bi bilo treba ukreniti, da te turške sužnje osvobode. Radovedni smo, če bo to druge spametovalo, da ne bodo za kakimi turškimi hlačami gledale.

Zakaj kliče Francija redove nazaj.

Po burni debati o vladnem predlogu, ali naj se nekaterim misijonskim redovom dovoli povratek v domovino ali ne, je parlament končno le sklenil, da se misijonske redove pod gotovimi pogoji pokliče nazaj. Da je predlog nazadnje le zmagal, kljub nasprotovanju voditelja socialistov Herriota, je veliko pripomogla spomenica 128 profesorjev višjih šol, ki je tik pred razpravo došla na parlament. Spomenica pravi, da odkar je domovina misijonske redove izgnala, je njen vpliv v zunanjem svetu mnogo trpel in bo še več, če jim ne dovoli, da bi na rodnih tleh imeli svoje matice, ki bi zalagale vnanje misijone s potrebnim osobjem. Spomenica je radi tega odločno vplivala, ker je niso podpisali

le katoliški znanstveni predstavniki, ampak celo protestanti in svobodomisleci. Teh je bilo še več kot onih. Dasi zgolj narodni nagibi, ki so jih pri tem vodili, niso najboljši, da, z ozirom na misijonske redove same celo v nasprotju s cerkvenimi navodili, ki misijonarjem prepovedujejo kako narodno-politično udejstvovanje, je vendar to lepo priznanje, da redovniki niso kaki bacili naroda, ki jih naj čimprej izloči iz sebe.

Ženska proti moderni ženski vzgoji.

Doroteja Dix, ena izmed voditeljic ameriške medverske ženske zveze, ki šteje dva milijona članic, je po resnem študiju prišla do zaključka: „V naših višjih dekliških šolah je preveč kulture, a premalo kuhanja. Dekleta študirajo grško, višjo matematiko in ne vem kaj še vse, ne pa, kako naj postanejo dobre gospodinje in matere, kar bo večine njih enkrat glavni poklic.“ Neki katoliški list, ki to poroča, dostavlja: „Vendar enkrat ena pametna glede tega, žal, da malo pozna. Ženske gredo svojo pot dalje, družine pa propadajo, ker nimajo ne gospodinje ne matere. Z družinami, ki so temelj države, propada tudi ta.“ Mi nimamo ničesar dostaviti.

Bivši častnik karmelit.

V karmelitskem samostanu v Gradcu je napravil neslovesne redovne obljube Fr. Terezij Deteta Jezusa. Pod tem vitezom Male Terezike se skriva bivši nadporočnik Franc Lipa iz Linca. S trojnim odklovanjem na prsih se je vrnil z italijanske fronte, dokler ni končno zginil za karmeljsko ozidje. To ni edini slučaj te vrste po vojni. Več višjih častnikov, zlasti nemških in francoskih, je šlo isto pot. Videli so kako je zemlja pila in pila kri svojih otrok, a se je ni hotela napiti. Zastudil se jim je svet. Obrnili so mu hrbet, tako temeljito, kakor so pač mogli. Stopili so v kak premišljevalni red.

B. Redovni.

Domače vesti.

Za duhovnega svetnika lavantinske škofije je bil imenovan P. Filip Benicij Perc, O. F. M. v Mariboru. Odlikovan je bil za zasluge, ki si jih je pridobil z vzorno organizacijo in vnetim vodstvom III. reda. — Naš akademični slikar P. Blaž Farčnik je 6. marca Abrahama videl. Želimo mu, da bi nam še veliko nebeških prebivavcev pričaral na platno. — V Kamniku je bil 5. jan. preoblečen za samostanskega tretjerednika Otmar Koerner. Dobil je samostansko ime Fr. Rudolf. — P. Benvenut Winkler, O. F. M., ki se je mudil v domovini na oddihu, se je vrnil nazaj v Ameriko. — Naš ameriški komisariat, katerega sedež je pri Mariji Pomagaj v Lemontu, ali kakor se rajši imenuje „na ameriških Brezjah“, je postal čisto slovenski. Najprej so se osamosvojili Hrvati, zadnji čas pa še Slovaki. Z združenimi močmi bi se sicer lažje uveljavili, drugače bodo šele sedaj res „slovenske ameriške Brezje“. Tam se bo ob Marijini cerkvi na krasnem hribu, pri malem jezeru, začetkom julija vršil prvi vseslovenski katoliški shod naših ameriških rojakov. Svoječasno bomo o tem obširneje spregovorili. Zaenkrat samo: Bog živi zavedne katoliške Slovence onstran morja!

Kaj je s prikazanjem P. Engelharda.

Naš misijonski list, „Le Missioni Francescane“, je sedaj prinesel izvirno poročilo s Kitajskega o tem prikazanju. Dotični misijonar (ime na ne navaja) poroča: V noči 29 oktobra sem prav trdo spal. Naenkrat se mi je zdelo, da vidim P. Engelharda Avbelj pred seboj. V tistem trenutku se zbudim. Bil sem popolnoma pri sebi. In res sem ga videl poleg sebe, takega, kakršen je bil, ponizen, prijazen, miren. Molče me je gledal. Prav nič me ni vznemirjalo, še vesel sem bil, da ga zopet vidim v njegovi običajni prijaznosti. Tako

sem ga vprašal: „O, P. prokurator, kaj je sedaj z Vami, kje se nahajate?“ Na to mi ni ničesar odgovoril, ampak je samo sklonil glavo in se prav sladko nasmehnil. Ponovil sem svoje vprašanje. Nakar je zopet smehljajoče nekoliko dvignil svoji roki in z različnim glasom odvrnil: „Da, oče, po božji milosti sem v nebeški slavi.“ Ko je to izgovoril, je njegov obraz v nadnaravnem svitu zažarel in izginil je. Ves srečen sem še nekaj časa mislil na to, kar se je zgodilo in čakal, če se bo morda ponovilo. V tem je ura bila pol 3. — Urednik lista še dostavlja: Nočemo izreči nikake sodbe o istinitosti dogodka samega. To pa lahko rečemo, da je poročevavec povsem resna in verodostojna oseba.

Stanje frančiškanskega reda.

Ob koncu preteklega leta je štel frančiškanski red 102 redovne okrajine, z vštetiimi samostojnimi komisarijati, 1858 redovnih hiš, 9582 mašnikov, 3058 klerikov, 958 novincev, 4443 bratov, 312 bratov novincev, 1359 samostanskih tretjerednikov. Tedaj vsega skupaj 19.894 članov. Dijakov v serafinskih kolegijih je bilo 7401. Svetnih tretjerednikov pod vodstvom frančiškanov pa en milijon 690.762.

Eden, ki razume sv. Frančiška.

Milanu živi tretjerednik Giovanni Rizzardi, ki ga celo mesto pozna pod imenom „Sor Giovan di disperaa“ t. j. g. Janez obupanih. Ze deset let zbira okrog sebe najbolj zapuščene in zavržene, ki nimajo drugega stalnega bivališča kakor ječo, kadar jih borba za življenje požene v njo. Zato je njegova družba zelo valjoča. Kar more stori ta apostol, da bi jih dvignil iz socialnih in moralnih nižin. Da bi se mu to lažje posrečilo, je zamislil zanje posebno pribežališče, za čas, ko so brez strela in brez sredstev. Nek socialno čuteči

duhovnik mu je v ta namen dal na razpolago potrebno zemljišče. On sam pridno zbira darove, da čimprej uresniči hvalevredni načrt.

Najstarejši frančiškanski vratar.

Frančiškani v Limassolu na otoku Cipru, imajo gotovo najstarejšega samostanskega vratarja. Ni samostanski brat, ampak lajik, zamorec. Sedaj ima 137 let, čeravno je njegova preteklost jako burna. Rojen je bil v Darfuru v Osrednji Afriki. Kot otrok je bil s starši vred v sužnost prodan. Romal je potem iz roke v roko, dokler ga ni kupila neka krščanska družina iz Aleksandrije in ga odvedla s seboj na otok Ciper. Tu ga je katoliško vzgojila in dala krstiti. Takratni francoski konzul mu je bil za botra. To je prvo pisano poročilo o njem. Kdaj je bil rojen, nihče ni prav vedel, a presodili so, da mora imeti kakih deset let. Po krstu so mu dali svobodo. Boter, ki se je vrnil v Pariz, ga je vzel s seboj, kjer je bil dvema rodovoma za domačega slugo. Nato se je vrnil na otok Ciper, kjer so ga frančiškani sprejeli v službo. Po zunanje soditi bi bil moral takrat imeti kakih 50 let. V resnici jih je imel že okrog 80. Čez par let je ušel in se klatil po otoku. Potem se je zopet oglasil v samostanu. Sprejeli so ga in zaposlili najprej na vrtu, potem pa na porti. Topot je ostal. Je prav pobožen. Vsak dan je pri sv. maši in vsak večer prebije pol ure v cerkvi pred Najsvetejšim. Nič rad nima, če ga izprašujejo, kako je tako starost dočakal. Včasih se nervozno odreže: „Pošteno sem jedel, pil in kadil, pa ženit se nisem hotel.“ Pravijo, da še nič ne misli na smrt. Morda je res pozabila nanj.

Protestantski Frančiškov red.

Nič novega ni to. V protestantski Angliji tak red že delj časa obstoja. Sedaj so še protestanti v In-

diji svojega ustanovili. Neka gospodična, dr. Ana Bramsen, je posebno navdušena agitatorica zanj. Tamkajšnje časopisje je mnenja, da se bo red hitro prijel in ukoreninil, ker so Indijci po naravi bolj verni kot Evropejci. Ljubka podoba sv. Frančiška bo pravi magnet zanje, ne samo za priproste, ampak tudi za izobražene. Katoliški list „Catholic Leader — Katoliški voditelj“ v Madrasu pa pravi, da dvomi, če bodo mogli protestanti ta novi red sv. Frančiška kaj prida dvigniti. Kajti navsezadnje je to le zloraba izrazito katoliške firme. Frančišek je bil ves katoliški. Njegov prvi korak, ko je zamislil svoj red, je bil v Rim k papežu, da ga potrdi in mu tako vdihne katoliško dušo. Razveseljivo je vsekako, da je sv. Frančišek pri protestantih tako dobro zapisan.

Tretjeredniški shod na Predarelskem.

Predarelski tretjeredniki so imeli prošlo jesen svoj „dan“ v Feldkirchu, ki sta se ga udeležila tudi domači škof Msg. Waitz in dunajski apostolski nuncij nadškof Sibilija, oba tretjerednika. Prvi je ob tej priliki obhajal srebrni jubilej svoje tretjeredniške obljube. Oba sta navzoče Frančiškove otroke s toplimi besedami navduševala za redovne vzore. Sad shoda so bil sledeči sklepi:

1. Vsako leto naj bodo posebne duhovne vaje za tretjerednike.

2. Po želji sv. očeta naj vsaka skupščina dela na to, da bo potom bratovščine pasu sv. Frančiška mladino pridobivala za sv. Frančiška.

3. Naloga tretjega reda je prenovitev našega družinskega življenja. Kot eno izmed sredstev k temu bodi vstoličenje presv. Srca Jezusovega v vsaki tretjeredniški družini.

4. Vsak ud tretjega reda naj po možnosti sodeluje pri katoliški akciji, katere patron je sv. Frančišek.

?

VPRAŠALNI KOTIČEK

?

1. Ali je dovoljeno skupno moliti redovne molitve tretjega reda, tudi v slučaju, da niso vsi v III. redu? A. Z. III. r.

Da, v obeh slučajih je to dovoljeno.

2. Jaz molim redovne molitve po poti v cerkev ali iz cerkve. A če koga dojdem, ga pozdravim, ali kaj govorim z njim. Ali potem lahko kar nadaljujem, ali moram začeti od kraja? — Studenec.

Lahko kar nadaljujete. Vsak Očenaš je celota zase. Samo, da jih predpisano število zmolite.

3. Ali je potreben za odpustke križevega pota posebni obisk cerkve, ali ga lahko združim s kakim drugim popolnim odpustkom? — Ist.

Za odpustke križevega pota sploh ni zapovedan obisk cerkve. Teh se lahko udeležite tudi, ako opravite pobožnost kje zunaj, kjer je postavljen križev pot. Ako ga tedaj v cerkvi molite, ta obisk cerkve lahko velja za kak drugi odpustek. Dvomno pa je, če isto velja tudi, ako križev pot združite z obvezno nedeljsko sv. mašo. V tem slučaju je vsekako bolj gotovo, če obisk za kak drugi odpustek ponovite.

4. Za katere odpustke se zahteva obisk cerkve? — Ist.

Za tiste, za katere ga Cerkev zahteva. Je treba vedeti pod kakimi pogoji se jih je v posameznih slučajih mogoče udeležiti.

5. Ali se molitve za odpustke lahko opravijo med sv. mašo? — Ist.

Molitve se sigurno lahko opravijo med sv. mašo. Vprašanje je glede slučajno predpisanega obiska cerkve. Kar tiče obvezno nedeljsko sv. mašo, glejte zgoraj št. 3. Kar pa tiče neobvezno sv. mašo, velja, samo da imate namen s tem obiskom spolniti pogoj za odpustek.

6. Ali velja, če se vsi ti pogoji spolnijo med popoldansko službo božjo? — Ist.

Velja, samo namen morate imeti, kakor zgoraj.

7. Ali se v zadnji uri lahko dobi več popolnih odpustkov? — Ist.

Kdor res popolnega dobi, more dobiti zase samo enega, ker več kot vse se mu ne more odpustiti. Kdor ne, ali če druge hoče nakloniti dušam v vicah, jih more dobiti več ali se vsaj potruditi za več. Pomniti pa je treba, da je to mogoče le na podlagi raznih „titelnov“. Hočem reči, ako ste v več bratovščinah, ki naklanjajo popolni odpustek za zadnjo uro, imate do vseh pravico in odprto pot, samo da dotične pogoje izpolnite. Za eno in isto dobro delo, obdarovano s popolnim odpustkom se more dobiti le en popolni odpustek na dan, če se tudi večkrat ponovi, ako ni izrecno rečeno, da tolikokrat, kolikorkrat. N. pr. frančiškanski rožni venec dobite le enega popolnega, če ga tudi desetkrat na dan molite.

8. Če je za odpustek predpisan obisk cerkve, se li more temu pogoju zadostiti z obiskom podružne cerkve? — Ist.

Da, ako ni izrecno drugače rečeno. V slučaju, ki ste ga navedli ni predpisan obisk kake posebne cerkve, zato podružnica ni izključena.

P. HUGO:

MALI FRANČIŠKOVI KRIŽARJI

P. KRIZOSTOM:

LJUBI MOJI MALI PRIJATELJI.

Prva stvar, ki ste jo danes opazili, je gotovo nova naslovna slika za vaš kotichek in nad njo napis „Mali Frančiškovi križarji“. Radovedno me gledate, kaj to pomeni. Le počakajte, vam bom vse po vrsti razložil.

Najprej: čemu novi naslov „Mali Frančiškovi križarji“? Ta naslov pomeni, da bo ta stran „Cvetja“ namenjena predvsem „malim križarjem“, to je tistim dečkom in deklicam, ki bodo vstopili v bratovščino pasu sv. Frančiška ali — kakor se ta bratovščina še drugače imenuje — v „Zvezo malih Frančiških križarjev“. Pa s tem seveda ni rečeno, da bi drugi otroci teh stvari v „Cvetju“ ne smeli brati. Ne! Ta oddelek je posvečen vsem dečkom in deklicam, prav posebno pa še onim, ki so v omenjeni Zvezi.

Kdo pa so „Mali Frančiškovi križarji“?

„Mali Frančiškovi križarji“ so dobri in pobožni otroci, ki sklenejo po zgledu sv. Frančiška prav toplo ljubiti Jezusa. Njih dolžnost je nositi blagoslovljeni pas, ki ga dobe pri sprejemu, moliti vsak dan enkrat „Zdrava Marija“ s pristavkom: „Sv. oče Frančišek, prosi za nas!“, prejemati vsak mesec sv. Zakramente in udeleževati se sestankov. Člani Zveze imajo zelo veliko duhovnih milosti, popolnih in nepopolnih odpustkov in dobe na praznik Brezmadežne (8. dec.) papežev blagoslov.

Zdaj pa poglejmo še, kakšen pomen ima zgornja naslovna slika. V sredini vidite ščit; to je grb „Malih Frančiških križarjev“. Križarji so nekakšni vitezi in zato morajo imeti svoj poseben grb. Na spodnji strani ščita vidite prebodeno Frančiškovo roko, s katere se dviga mlada ptica proti soncu. Pomen je tale: ptica pomeni mlada srca dečkov in deklic, ki naj bi jih sv. Frančišek vodil proti Soncu pravice, to je k Bogu, učil naj bi jih Gospoda Jezusa vedno bolj ljubiti.

Na levi strani vidite sv. Frančiška, ki sprejema nekega dečka v „Zvezo malih križarjev“ in mu pravkar daje blagoslovljeni pas. Na desni pa jezdi mali križar na konju. V eni roki ima sulico, v drugi pa ščit, na katerem je naslikan križ.

Križarji so se imenovali v srednjem veku tisti možje, ki so šli prostovoljno v boj za rešitev svetih krajev iz rok divjih Turkov. V začetku se jim je posrečilo iztrgati nevernikom Jeruzalem in druga sveta mesta, toda pozneje so zopet te kraje izgubili. Ko so plemeniti dečki in plemenite deklice zvedele, da je Palestina padla zopet v roke krutih Turkov, so se ti dobri otroci prostovoljno zglasili za križarsko vojno. Dobil so viteške obleke in se odpeljali po morju proti sveti Deželi. Toda

usoda otroške križarske vojne je bila žalostna. Nekaj ladij se je potopilo, druge pa so zajeli hudobni trgovci ter prodali uboge dečke in deklice v sužnost. Usoda teh malih križarjev je bila žalostna, toda njih namen je bil plemenit in vzvišen: boriti so se hoteli proti sovražnikom krščanstva.

Tudi „Mali Frančiškovi križarji“ imajo plemenit in vzvišen namen, namreč boriti se proti sovražnikom svojega mladega življenja, dušnega in telesnega.

Ljubi dečkil Drage deklice!

Prav na kratko sem vam razložil, kaj je „Zveza malih Frančiškovich križarjev“. Več boste zvedeli, ko se vpišete v to Zvezo, katero je sv. oče Pij XI. v posebni poslanici prav topla priporočil. Prosite svoje dobre starše, naj vam vstop dovolijo. Starši ljubijo vašo dušno in telesno srečo in vas bodo radi pustili, da tudi vi postanete križarji. Ta Zveza je razširjena že skoro po vsem svetu, le v Sloveniji je do zdaj še nismo imeli. Za zdaj je ustanovljena po vseh slovenskih frančiškanskih samostanih, pa tudi nekateri gospodje župniki imajo pravico sprejemati člane v Zvezo. — Le zglasite se, in velik blagoslov božji bo prišel v vaša srca.

PRIPOROČILA V MOLITEV.

A. Rajni.

1. Brežiškega okrožja: Brežice: Godler Marija Cvetko Hel. — Dobova: Zorčič Jozefa. — Cerklje ob Krki: Pangerčič Ter., Zlobko Jozefa, Špuler Marija. — Čatež ob Savi: Lorbar Marija. — Marija Gorica: Fakin Doroteja. — Pišece: Pletersnik Mimi, sestra g. prof. Pletersnika. — Sromlje: Petan Marija.

2. Skupščina pri Sv. Križu na Slatini: Kovačič Marija, Žgajner Urš., Zobec Ema, Kos Neža, Bercko Urš., Marš Marija, Kunstič Marija, Čonč Neža.

3. Skupščina Razbor pri Slov. Gradcu: Lesnik Hel., Brglez Marija.

4. Martin Dokler III. rednik, ga priporoča Gostič Nežika.

B. Živi.

Fr. Kolar, Laze pri Rakeku: Za zdravje svoje in družine. — Angela Boštjančič: Priporoča bolno tretjerednico.

ZAHVALE ZA USLIŠANO MOLITEV.

Helena Veber, Maribor: Sv. Mali Tereziki in sv. Antonu. — Neimenovana v čast presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Trsaški, sv. Antonu Pad. in sv. Tereziji Det. Jez. za zdravje. Priložila 10 Din. — Neimenovana iz Višnje gore za uslišanje in pomoč v raznih stiskah. — Neimenovan sv. Antonu Pad. za zdravje. Priložil 100 Din, ki jih je obljubil v dobre namene.

DAROVI.

1. Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Neimenovan 220 Din; Cuznar 200 Din; Neimenovana 50 Din; Matej Rihar, dekan 50 Din.

2. Za cerkev sv. Antona na Viču:

Matej Rihar, dekan 50 Din.

3. Za armado sv. Križa.

Tretji red, Maribor po P. svetniku Filipu 3.800 Din; Člani armade sv. Križa v Prihovi 360 Din; Po p. Dr. Angeliku, O. F. M. 70 Din; Kokolj Marijana 20 Din; Vidmar Marija 20 Din; Po P. Henriku, O. F. M. 15 Din; Nadlišek Frančiška 10 Din.

4. Za frančiškanske misijone:

Tretjeredniška skup. Maribor po P. svetniku Filipu 6.200 Din; Jamnik Marija 100 Din; Neimenovana 50 Din; Torkar Antonija 25 Din.

PROŠNJA.

Za tretjeredniški dom v Prekmurju. Oče prekmurških Slovencev, bivši narodni poslanec g. J. Klekl, je zamislil gradnjo tretjeredniškega doma v Črensovcih, ki naj bi bil matica prekmurskega III. reda. Ker pa sicer zelo radodarno ljudstvo vsled slabih letin samo ne zmore vseh bremen, se gospod obrača na dobra srca, če bi mu mogla kaj pomagati v ta namen. Pozivljamo zlasti ameriške prekmurske rojake, naj mu priskočijo na pomoč. Darovi naj se pošiljajo ali naravnost nanj: Preč. g. J. Klekl, st. P. Črensovci, Prekmurje, ali Upravništvu „Cvetja“.

UREDNIŠKI KOTIČEK.

Kakor vidite smo pustili vse, kar je bilo drobno tiskano, debelo tiskati. Dobili smo pritožbe, da je dosedanji tisk predroben in da jih zato veliko tega ni bralo. Izbrali smo droben tisek, da bi mogli naročnikom več nuditi, čeravno nas je to stalo dokaj več dela in stroškov. S tega stališča smo bili še veseli takih pritožb. — Goriške naročnike prosimo, naj nam čim prej sporoče natančne italijanske naslove, kakor jih zahteva tamkajšnja pošta. Drugače ne prevzamemo nikake odgovornosti, ako bi lista ne dobili. Radi tega smo imeli že veliko sitnosti in nepotrebnih stroškov, ker smo morali zavržene pošiljatve nadomeščati. — Naročnikom iz Avstrije in Italije smo pridejali čeke, ki se naj jih poslej poslužujejo pri pošiljanju denarja. Če so za letos že poravnali naročnino, naj jih ali prihranijo, ali drugim izročijo. Izpolnite ček, nesite ga na najbolj priložno pošto, plačajte, kar hočete plačati, pa bo vse v redu. — Ureditev čekovnega prometa z Ameriko je v teku. — Tamkajšnji naročniki naj številke, ki bi se slučajno izgubile, reklamirajo iz Lemonta.

ZLATA KNJIGA „CVETJA“.

Zopet se jih je nekaj nabralo, ki zaslužijo častni spominek v tej knjigi. Če jim ga takoj postavljamo, s tem nikakor ne mislimo reči: Vi ste že storili svoje, od Vas ne pričakujemo ničesar več! Nasprotno, prepričani smo, da jih bo to še bolj spodbodlo k nadaljnjemu delu, ki ga jim bomo na tem mestu vsakokrat hvaležno priznali.

Od zadnjic so se odlikovali sledeči:

A. Skupščine.

1. Njujorška sv. Cirila in Metoda. Ta skupščina šteje 32 udov in ima ravno toliko naročnikov. Je tedaj najbolj zavedana skupščina v celokupnem slovenskem III. redu. A niti s tem se ni zadovoljila. Naročila je več kot še enkrat toliko posameznih števil, ki jih bo vsakokrat po nedeljski sv. maši pred cerkvijo razprodala. Čast ji in njenemu voditelju Rev. Aleksandru Urankar, O. F. M.
2. Tolminska. Je poslala 20 novih naročnikov. List se pošilja na tamkajšnjo kaplanijo. Hvala vnetima gospodoma.
3. Novomeška. Doslej izkazuje 20 novih. Upamo, da se bo njih število po agitaciji P. Henrika kmalu še bolj pomnožilo.
4. Sv. Tomaž pri Ormožu. Število njenih naročnikov je zraslo za 20. Neznanemu g. voditelju hvala.
5. Ptujška. Poslala 15 novih. Bog plačaj P. Gabrielu Ceve, minoritskemu župniku in gvardijanu.
6. Mali Frančiškovi križarji v Marijanišču v Ljubljani so nabrali novih 17. Vseh skupaj do sedaj 41.

B. Posamezni.

1. Rev. Aleksander Urankar, O. F. M. slovenski župnik v New York, N. Y. je daroval 10 dol.
2. Miss Mary Gostič, New York, N. Y. je darovala 1 dol.
3. Miss Kat. Kepic, New York, N. Y. je darovala 1 dol.
4. Miss Mary Drčar, New York, N. Y. je darovala 2 dol.
5. Dr. Matija Lavrenčič, sodnijski svetnik je daroval 50 Din.